

ZÁVEREČNÉ STANOVISKO Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020

vydané Okresným úradom Prešov, odborom starostlivosti o životné prostredie podľa § 14
zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene
a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
(č.j.OU-PO-OSZP1-2016/003571/SA)

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Názov

Prešovský samosprávny kraj (ďalej len „PSK“)

2. Sídlo

Námestie mieru 2, 080 01 Prešov

3. Kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa a miesto na konzultácie

MUDr. Peter Chudík, predseda PSK

Námestie mieru č. 2, 080 01 Prešov

Mgr. Rudolf Žiak, zodpovedný koordinátor RIÚS PK

PSK, Námestie mieru č. 2, 080 01 Prešov

vedúci odboru SO/RO pre ROP,

Tel. 051/708 1151, e-mail: rudolf.ziak@vucpo.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

1. Názov

Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020

2. Charakter

Strategický dokument Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja (PSK) na roky 2014 - 2020 (ďalej aj „RIÚS“ alebo „RIÚS PK“) je spracovaný za účelom koordinovanej, vecne a časovo zosúladenej implementácie Integrovaného regionálneho operačného programu (ďalej aj „IROP“) na území Prešovského kraja a dosiahnutie komplementarity a synergie s ostatnými OP. Ide o plánovací nástroj umožňujúci účasť relevantných partnerov pre uplatnenie princípu integrovaného prístupu k územnému rozvoju v kraji. RIÚS je aplikáciou integrovaných územných investícií v zmysle nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) na roky 2014 – 2020. RIÚS predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorého cieľom je zabezpečiť podmienky pre účinné využitie finančných prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov, štátneho rozpočtu a ostatných

finančných zdrojov prijímateľov počas programového obdobia politiky súdržnosti EÚ 2014 – 2020. RIÚS je definovaný ako verejná stratégia. RIÚS vychádza zo stratégie a cieľov Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, pričom jej ambíciou bude nasmerovať investičné priority do konkrétneho územia, ktoré má najvyšší rozvojový potenciál pre danú prioritu a stane sa motorom ďalšieho rastu s dopadom na čo najširší okruh obyvateľov. Integrované územné investície (ďalej aj „IÚI“) sú v dokumente metodologicky riešené v dvoch rovinách – na úrovni investičnej jednotky cieľového územia NUTS 3 v regionálnej stratégii Prešovského kraja (RIÚS PK) a v Integrovanej územnej stratégii mestskej funkčnej oblasti (ďalej aj „MFO“) Prešov, na úrovni investičnej jednotky krajského mesta Prešov s jeho funkčným mestským územím. Informácie týkajúce sa IÚS MFO Prešov sú zapracované v analytickej časti RIÚS a strategická časť IÚS MFO Prešov je súčasťou každej prioritnej osi v strategickej časti dokumentu.

Strategický dokument RIÚS PK obsahuje časti:

A. Regionálnu integrovanú územnú stratégiu Prešovského kraja na roky 2014 – 2020

B. Integrovanú územnú stratégiu mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov na roky 2014 – 2020.

Riešené územie

Časť A:

Kraj: Prešovský kraj

Okresy: 13 okresov – Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník, Vranov nad Topľou

Obce: 665 miest a obcí Prešovského kraja

Časť B:

Obce a mestá tvoriace funkčné územie mesta Prešov pre udržateľný miestny rozvoj (UMR) v počte 25 sídiel s počtom obyvateľov 124 008 osôb (Bzenov, Drienov, Drienovská Nová Ves, Dulová Ves, Fintice, Haniska, Kapušany, Kendice, Kojatice, Kokošovce, Ličartovce, Ľubotice, Malý Šariš, Petrovany, Podhradík, Prešov, Rokycany, Ruská Nová Ves, Svinia, Teriakovce, Veľký Šariš, Vyšná Šebastová, Záborské, Zlatá Baňa, Župčany).

3. Hlavné ciele

Globálnym cieľom RIÚS v súlade s IROP 2014 – 2020 je prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov Prešovského kraja, zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb, podporiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a zamestnanosť s dopadom na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť regiónu, jeho funkčných území (miest a obcí).

Na základe vymedzenia z národnej úrovne RIÚS Prešovského kraja sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto prioritných oblastí:

- bezpečná a ekologická doprava v regióne,
- ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám,
- konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne,
- zlepšenie kvality života v regióne s dôrazom na životné prostredie.

Tematicky je Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja založená na **klúčovej prioritě** – budovanie bezpečnej cestnej infraštruktúry v regióne NUTS 3 a podpore udržateľnej dopravy. Aplikácia tejto priority v RIÚS je zameraná na vytvorenie podmienok a predpokladov pre rozvoj konkurencieschopnosti kraja a jeho napojenia na jednotný Európsky trh a silné hospodárske regióny, udržateľný rast, zvýšenie atraktivity verejnej osobnej dopravy, posilnenie environmentálnych prvkov a bezpečnosti dopravy, podporu mobility v území. Strategická priorita bezpečnej cestnej infraštruktúry tvorí kosť integrovaných územných investícií v RIÚS vo všetkých funkčných územiach Prešovského kraja s priamou

väzbou na investície do území v rámci integrovaných projektov zložených z ďalších strategických priorit RIÚS.

Druhou prioritou RIÚS sú služby orientované na človeka/obyvateľa PSK – investovanie do jeho vzdelávania a investovanie do budovania kvalitných sociálnych a zdravotníckych služieb. Centrom pozornosti je budovanie kvalitných a dostupných sociálnych služieb prostredníctvom transformácie a deinštitucionalizácie existujúcich zariadení sociálnych služieb s celoročným pobytom na zariadenia poskytujúce služby na komunitnej báze a modernizácia zdravotníckej infraštruktúry prostredníctvom budovania centier integrovanej primárnej zdravotnej starostlivosti. V oblasti vzdelávania je snaha o vytvorenie podmienok pre dostupnosť a začlenenie detí od 3. do 5. roku veku do predprimárneho vzdelávania v materských školách najmä tam, kde je dopyt po zaradení detí do materských škôl vyšší ako sú možnosti. Podporu v tejto časti si vyžaduje otázka výrazného skvalitnenia prípravy žiakov základných škôl v súlade s požiadavkami ich budúcej profesijnej orientácie a potrebami trhu práce, zlepšenia vybavenia učební s rôznym zameraním (technickým, jazykovým, prírodovedným a pod.) a prepojenia teoretického a odborného vzdelávania. Ako tretí článok v oblasti vzdelávania nadväzuje systém odborného vzdelávania a prípravy, zvýšenie jeho atraktívnosti v kontexte celoživotného vzdelávania prostredníctvom prepojenia siete centier odborného vzdelávania a prípravy so zamestnávateľmi a terciárnym sektorom, vytvorenie podmienok pre systém duálneho vzdelávania a zvýšenia počtu žiakov zúčastňujúcich sa praktického vyučovania priamo u zamestnávateľa, vytvorenie podmienok pre podnikateľské inkubátory a spoločné modely ďalšieho vzdelávania s cieľom zvýšiť predpoklady pre uplatnenie absolventov odborného vzdelávania v praxi.

RIÚS PK a IÚS MFO Prešov bude v súlade s IROP vo svojej **tretej prioritě** prispievať k riešeniu aktuálnych potrieb a nedostatkov v kultúrnom a kreatívnom sektore a bude mať pozitívny dopad na vytvorenie priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu a netechnologických inovácií k stimulovaniu podpory zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom sektore. Podpora a investície navrhované v rámci tejto priority budú mať dopad na plnenie cieľov stratégie Európa 2020 v oblasti inteligentného a inkluzívneho rastu.

RIÚS PK a IÚS MFO Prešov zahŕňa aj **environmentálnu prioritu zníženia zaťaženia životného prostredia** Prešovského kraja **odpadovými vodami a podporou zelenej infraštruktúry** osobitne vo funkčnom území krajského mesta Prešov. Z hľadiska budovania kanalizácií a čistiarní bude potrebné posúdiť synergiu projektov podporených z IROP vytvorením prepojenia s projektmi podporenými z Operačného programu Kvalita životného prostredia (obce nad 2000 obyvateľov) a Programu rozvoja vidieka (obce do 1000 obyvateľov). Vo vidieckych oblastiach je potrebné koncentrovať investície do zabezpečenia prístupu obyvateľstva ku kvalitnej pitnej vode výstavbou verejných vodovodov a napojením na existujúce zdroje pitnej vody v území.

4. Stručný opis obsahu strategického dokumentu

RIÚS a IÚS MFO predstavujú strednodobý strategický dokument určujúci základné rámce a prioritné oblasti pre regionálny rozvoj Prešovského kraja v období 2004 - 2020. V súvislosti s financovaním aktivít z prostriedkov štátneho rozpočtu a ostatných finančných zdrojov prijímateľov počas programového obdobia politiky súdržnosti EÚ 2014 - 2020, RIÚS.

Dokument konceptu **Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020** je spracovaný na základe dokumentácie spracovanej riadiacim orgánom (ďalej len RO) pre IROP: Metodické usmernenie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR; Záväzná osnova na vypracovanie RIÚS. RIÚS Prešovského kraja 2014 - 2020 je štruktúrovaný do troch základných častí: analytická časť, strategická časť a vykonávací časť.

Analytická časť RIÚS sa venuje identifikácii a analýze kľúčových problémov, potrieb a výziev jednotlivých konkrétnych funkčných území a mesta Prešov a jeho mestskej funkčnej oblasti s dôrazom na špecifické ciele IROP a možnosti prepojenia s inými strategickými rozvojovými dokumentmi územia PSK. Výsledkom analytickej časti je vymedzenie jednotlivých funkčných území a ich charakteristika ako možných územných investičných jednotiek RIÚS prostredníctvom súboru ukazovateľov územnej súdržnosti, rastu a zamestnanosti, zhodnotenie ich potenciálu a návrh intervenčného portfólia s previazanosťou na iné OP umožňujúce previazanosť jednotlivých oblastí podpory EŠIF.

Uskutočnili sa dva prieskumy potrieb a investičných zámerov (konkrétnych plánovaných projektov) jednotlivých aktérov regionálneho a miestneho rozvoja vo všetkých troch sektoroch (verejná správa, neziskový a súkromný sektor). Výsledkom prieskumov bolo získanie podkladov pre tvorbu výberových kritérií pre budúce projekty, vstupných dát pre predbežné finančné alokácie a ich strategické zameranie podľa jednotlivých funkčných území a predpoklad pre zladžovanie záujmov aktérov v území. Súčasťou analytickej časti je aj SWOT analýza na úrovni Prešovského kraja a na úrovni mestského funkčného územia krajského mesta Prešov.

Strategická časť RIÚS vychádza z vízie a definovanej stratégie RIÚS PK a IÚS MFO Prešov, obsahuje popis a formuluje špecificky ciele, priority, súbor opatrení/aktivít na dosiahnutie očakávaných výsledkov, pričom z časového hľadiska je limitovaná programovým obdobím 2014 – 2020. Stratégia prináša nový prvok integrovaného územného princípu prostredníctvom špecifických cieľových území a ich intervenčných portfólií. Špecificky miestne intervenčné portfólio umožňuje konkrétnemu funkčnému územiu ako územnej investičnej jednotke:

- zabezpečiť prepojenie jednotlivých sektorových politík a finančných zdrojov EŠIF (komplementarita a synergia),
- realizovať špecifické integrované projekty s dôrazom na rast a zamestnanosť,
- kombinovať jednotlivé intervencie v súlade so svojimi špecifickými problémami a výzvami,
- postupne eliminovať odôvodnené vnútroregionálne rozdiely a zvyšovať adaptabilitu a konkurencieschopnosť konkrétneho funkčného územia.

Pre rozvoj a rast územia Prešovského kraja je najvhodnejšou stratégiou stratégia zameraná na elimináciu slabých stránok a využitie príležitostí tzv. stratégia založená na identifikovanej konkurenčnej výhode a kľúčových hybných silách s dôrazom na inkluzívny rast a udržateľný rast a inteligentnú špecializáciu funkčných území rešpektujúca špecifiká územia:

- zabránenie polarizácii medzi mestami a vidieckymi oblasťami,
- kľúčová úloha malých miest, okresných miest a krajského mesta na regionálnej úrovni – podpora funkčného územia so sieťou miest (3 funkčné územia v rámci kraja);
- uplatnenie integrovaného a viacúrovňového prístupu v oblasti politiky rozvoja a obnovy funkčného územia s dôrazom na rast a zamestnanosť;
- diverzifikácia miestnych hospodárstiev zmierňujúcich zraniteľnosť podporou lokálnej ekonomiky, uplatnenie špecificky miestneho prístupu; zvýšenie adaptability územia,
- dobre fungujúce ekologické systémy, ochrana a podpora kultúrneho a prírodného dedičstva sú dôležitými podmienkami pre dlhodobovo vyvážený a udržateľný rozvoj územia.

Vykonávacia časť RIÚS je zameraná na popis procesu riadenia, monitorovania a hodnotenia realizácie RIÚS a viacročného finančného plánu. Systém monitorovania zabezpečí bezprostrednú spätnú väzbu o stave plnenia špecifických cieľov prostredníctvom súboru výsledkových ukazovateľov a systém hodnotenia umožní odhaliť možné riziká a prijať vhodné opatrenia na dosiahnutie žiaduceho stavu. Súčasťou vykonávacej časti je aj návrh integrovaných projektov a zoznam identifikovaných návrhov investičných projektov verejného a súkromného sektora v súlade s prioritami IROP.

RIÚS PK a IÚS MFO definuje prostredníctvom prioritných osí a investičných aktivít strategický prístup Prešovského samosprávneho kraja k podpore regionálneho rozvoja pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja. Integrovaná územná stratégia ako verejná stratégia vychádza z nasledovných princípov:

- spracovaná a realizovaná je transparentne a objektívne formou partnerstva a viacúrovňového riadenia;
- založená na odbornej analýze, dôkazoch, hodnotení predpokladov a porovnaní tvorí podklad pre informované a zodpovedné rozhodovanie zúčastnených aktérov;
- zameraná je na riešenie konkrétnych významných problémov, potrieb a výziev územia;
- vychádza z integrovaného prístupu, kde jeho nositeľom je partnerstvo v konkrétnom území
- zabezpečujúce horizontálnu i vertikálnu koordináciu;
- rešpektuje zásady projektového riadenia vrátane systému priebežného hodnotenia a monitorovania s dôrazom na výsledky a dopad realizovaných intervencií.

Integrované územné investície sú v strategickom dokumente metodologicky riešené v dvoch rovinách – na úrovni investičnej jednotky cieľového územia NUTS 3 v regionálnej stratégii (RIÚS) a v stratégii udržateľného mestského rozvoja na úrovni investičnej jednotky krajského mesta Prešov s jeho funkčným mestským územím.

Podľa charakteru investičných priorit a špecifických cieľov, funkčnosti územia a rozvojového potenciálu RIÚS definuje aj územné investičné jednotky na nižšej úrovni, spravidla územie miestnej samosprávy LAU 2 a jej inštitucionalizované funkčné prepojenie na úrovni regionálnych združení miest a obcí. Snahou partnerov je koordinovať stratégie, programy a zámery oprávnených subjektov na národnej, regionálnej a miestnej úrovni a prijímať opatrenia na zabezpečenie synergie a komplementarity zdrojov EŠIF pri riešení špecifických problémov regiónu a jeho subregiónov s efektívnym využitím vlastného vnútorného potenciálu územia.

Funkčné územia sú predovšetkým definované ako regióny vyznačujúce sa vnútornými hospodárskymi vzťahmi, štruktúrou (ekonomickou základňou), vnútroregionálnymi ekonomickými záujmami, ale aj špecifickými potrebami a výzvami.

Globálnym cieľom RIÚS v súlade s IROP 2014 – 2020 je prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov Prešovského kraja, zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb, podporiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a zamestnanosť s dopadom na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť regiónu, jeho miest a obcí.

Pre funkčné územie Prešovského kraja je najvhodnejšia stratégia zameraná na elimináciu slabých stránok a využitie príležitostí - tzv. stratégia založená na identifikovanej konkurenčnej výhode a kľúčových hybných silách s dôrazom na inkluzívny rast a udržateľný rast a inteligentnú špecializáciu mestských funkčných území. Jej hlavnými prvkami sú:

- zabránenie polarizácii medzi mestami a vidieckymi oblasťami, severom a juhom kraja;
- kľúčová úloha malých miest, okresných miest a krajského mesta na regionálnej úrovni – podpora funkčného územia so sieťou miest;

- posilnenie existujúceho funkčného prepojenia medzi mestami a vidiekom; adaptabilita funkčného územia;
- uplatnenie integrovaného a viacúrovňového prístupu v oblasti politiky rozvoja a obnovy funkčného územia;
- diverzifikácia miestnych hospodárstiev zmierňujúcich zraniteľnosť podporou lokálnej ekonomiky, uplatnenie špecificky miestneho prístupu;
- dobre fungujúce ekologické systémy;
- ochrana a podpora kultúrneho a prírodného dedičstva sú dôležitými podmienkami pre dlhodobovo vyvážený a udržateľný rozvoj územia.

Mesto Prešov so svojim mestským funkčným územím je neoddeliteľnou súčasťou územia Prešovského kraja a stratégia UMR je súčasťou RIÚS v súlade s princípom integrovaného prístupu, rešpektovaní špecifik krajského mesta a posilnenia územnej súdržnosti.

Základným východiskom pre definovanie územnej koncentrácie pre jednotlivé investičné priority v RIÚS je Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2011 ako celoštátny územnoplánovací dokument. V rámci celého regiónu popri najväčšom meste Prešov sú ďalšie mestá v kraji definované ako sídelné uzly s najväčším potenciálom efektívnych dopadov integrovaných investícií z hľadiska hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Tieto centrá osídlenia budú v rokoch 2014 – 2020 tvoriť východiskové zázemie regiónu pre nastavenie územných intervencií s cieľom rastu a zamestnanosti. Územné zameranie investícií v RIÚS sa bude v jednotlivých častiach regiónu stretávať s podporou miestnych akčných skupín zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci komunitne riadeného miestneho rozvoja (CLLD) v IROP a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka prostredníctvom nástroja LEADER v Programe rozvoja vidieka a cielenou podporou iných miestnych iniciatív z ostatných operačných programov a komunitárnych programov EK. Vzhľadom k vyššie uvedenému je programový dokument možné považovať za nástroj podpory opatrení, ktoré sú realizované na miestnej a regionálnej úrovni, t. j. predovšetkým verejných služieb zo strany obcí, miest a vyššieho územného celku. Jeho hlavným cieľom je preto podporiť zvýšenie kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť miest a obcí kraja.

RIÚS a IÚS MFO definujú prioritné osi, ktoré reflektujú najvýznamnejšie disparity a faktory rozvoja. V rámci každej osi je definovaný cieľ a k nim súvisiace investičné priority a podporované aktivity.

Hlavné ciele sa budú realizovať prostredníctvom nasledovných prioritných osí:

Strategická priorita 1

Bezpečná a ekologická doprava v Prešovskom kraji a Mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov

Investičná priorita 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov na území Prešovského kraja.

Špecifický cieľ 1.1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému.

Investičná priorita 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých - nízko hlukových a nízko uhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej

dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility.

Špecifický cieľ 1.2.1: Zvyšovanie atraktivity a konkurencieschopnosti verejnej osobnej dopravy.

Špecifický cieľ 1.2.2: Zvýšenie atraktivity a prepravnej kapacity nemotorovej dopravy (predovšetkým cyklistickej dopravy) na celkovom počte prepravených osôb.

Strategická priorita 2

Zlepšenie prístupu k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v Prešovskom kraji a v mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov

Investičná priorita 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju Prešovského kraja, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného poistenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné.

Špecifický cieľ 2.1.1: Podporiť prechod poskytovania sociálnych služieb a zabezpečenia výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení z inštitucionálnej formy na komunitnú a podporiť rozvoj služieb starostlivosti o dieťa do troch rokov veku na komunitnej úrovni.

Špecifický cieľ 2.1.2: Modernizovať zdravotnícku infraštruktúru za účelom integrácie primárnej zdravotnej starostlivosti.

Investičná priorita 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručnosti a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry.

Špecifický cieľ 2.2.1: Zvýšenie hrubej zaškolenosti detí materských škôl za účelom vytvárania študijných schopností a sociálnej integrácie detí a zosúladenia súkromného a pracovného života rodičov.

Špecifický cieľ 2.2.2: Zlepšenie kľúčových kompetencií žiakov základných škôl.

Špecifický cieľ 2.2.3: Zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní.

Strategická priorita 3

Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne Prešovského kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov

Investičná priorita 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasť územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov.

Špecifický cieľ 3.1.1: Stimulovanie podpory udržateľnej zamestnanosti a tvorby pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle prostredníctvom vytvorenia priaznivého prostredia pre rozvoj kreatívneho talentu, netechnologických inovácií.

Strategická priorita 4

Zlepšenie kvality života v regióne Prešovského kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov s dôrazom na životné prostredie

Investičná priorita 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho aquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek.

Špecifický cieľ 4.2.1: Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie.

Investičná priorita 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku.

Špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.

V časti strategického dokumentu 4. **VYKONÁVACIA ČASŤ RIÚS PREŠOVSKÝ KRAJ A IÚS MFO MESTA PREŠOV** je uvedený spôsob inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie RIÚS/IÚS, úlohy subjektov zapojených do jeho prípravy a realizácie, indikatívny finančný plán realizácie RIÚS, jednotlivé nástroje ako monitorovanie RIÚS/stratégie IÚS krajského mesta Prešov a hodnotenie RIÚS PK/IÚS MFO mesta Prešov.

Pre každý špecifický cieľ sú na roky 2014 až 2020 stanovené predpokladané finančné prostriedky a zároveň je uvedený v tabuľkovom prehľade indikatívny zoznam projektových zámerov/návrhov, pričom sa uvádza, že prioritu budú mať projekty, ktoré:

- a) budú mať charakter integrovaných projektov týkajúcich sa súčasne viacerých opatrení, ktoré realizuje prijímateľ sám, alebo s partnerom/partnermi podľa platnej metodiky RO pre IROP na prípravu a realizáciu integrovaných projektov,
- b) preukážu najvyššiu efektivitu a očakávané benefity pre rast a zamestnanosť, budú využívať existujúci vnútorný potenciál územia, mať verejno-prospešný charakter, dopad na vyšší počet obyvateľov, prispejú zlepšenie ekologického stavu vrátane adaptácie na zmenu klímy a pod.,
- c) budú realizované v území s najvyššou mierou investičnej účinnosti poskytnutého príspevku,
- d) zodpovedajú investičným prioritám a špecifickým cieľom v opatreniach RIÚS, predstavujú významný príspevok k dosiahnutiu výsledkových ukazovateľov RIÚS a podporujú celkovú efektívnosť alokovaných zdrojov,
- e) aktivity projektov budú zodpovedať definíciám štandardov a oprávnenosti podľa platného programového manuálu pre IROP,
- f) bude sa deklarovat' uskutočniteľnosť a udržateľnosť projektu a schopnosť prijímateľa spolufinancovať projekt,
- g) projekty budú súčasťou platného PHSR na danom území.

V závere posudzovaného strategického dokumentu je uvedený zoznam 9 príloh (povinné prílohy - celkom 2 prílohy a ďalšie prílohy – celkom 7 príloh).

5. Vzťah k iným strategickým dokumentom

K základným východiskám pre definovanie územnej koncentrácie pre jednotlivé investičné priority z pohľadu priestorového plánovania v RIÚS PK patrí ***Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011*** ako celoštátny územnoplánovací dokument. V rámci celého regiónu popri najväčšom meste Prešov sú ďalšie mestá v kraji – Poprad a Humenné definované ako sídelné uzly s najväčším potenciálom efektívnych dopadov integrovaných investícií z hľadiska hospodárskeho a sociálneho rozvoja aj vo vzťahu k funkčným územiám. Tieto centrá osídlenia budú v rokoch 2014 – 2020 tvoriť východiskové zázemie regiónu pre nastavenie územných intervencií s cieľom rastu a zamestnanosti. Územné zameranie investícií v RIÚS sa bude v jednotlivých častiach regiónu stretávať s podporou miestnych akčných

skupín zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci komunitne riadeného miestneho rozvoja (CLLD) v IROP a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka prostredníctvom nástroja LEADER v Programe rozvoja vidieka a cieleňou podporou iných miestnych iniciatív z ostatných OP a komunitárnych programov EK.

Zásadný význam z hľadiska európskeho kontextu pre spracovanie RIÚS PK má text Územná agenda Európskej únie 2020 – smerom k inkluzívnej, inteligentnej a udržateľnej Európe rozmanitých regiónov podporujúcich začlenenie, schválený na neformálnom stretnutí ministrov zodpovedných za územné plánovanie a územný rozvoj za HU PRES 19. mája 2011 v Gödöllő, Maďarsko (ďalej aj „ÚA EÚ 2020“), strategické dokumenty V4 a dokumenty cezhraničnej spolupráce. V Prílohe č.9 Zoznam všetkých použitých a spracovaných koncepčných a strategických dokumentov na medzinárodnej, národnej, regionálnej a miestnej úrovni na území MFO mesta Prešov k strategickému dokumentu sú uvedené podkladové a východiskové dokumenty, ktoré spracovatelia použili k jeho spracovaniu, napr.: Stratégia Európa 2020, Návrh Program cezhraničnej spolupráce PL-SK 2014 – 2020, Poľsko-slovenská stratégia činnosti EZÚS Tatry na roky 2014 – 2020, sprac. 2014, SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2010/31/EÚ z 19. mája 2010 o energetickej hospodárnosti budov, Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2010 (aktualizácia 2014), Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky, Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky, Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020, Návrh integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020, Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020, Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, v znení zmien a doplnkov, Aktualizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Prešovského kraja a celý rad ďalších strategických dokumentov na medzinárodnej, národnej i regionálnej úrovni.

Zoznam strategických dokumentov na národnej a regionálnej úrovni, s ktorými je hodnotený strategický dokument v súlade:

Národné strategické dokumenty:

- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 (aktualizácia 2011)
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2010 (aktualizácia 2014)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja Slovenskej republiky
- Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky
- Národný program reforiem
- Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020
- Stratégia rozvoja verejnej osobnej a nemotorovej dopravy SR do roku 2020
- Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
- Stratégia energetickej bezpečnosti SR
- Stratégia informatizácie spoločnosti v podmienkach SR
- Stratégia celoživotného vzdelávania a poradenstva
- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu v SR
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, sprac. 2013
- Stratégia rozvoja kultúry SR na roky 2014 – 2020, sprac. 2014
- Stratégia SR pre integráciu Rómov do roku 2020
- Program rozvoja bývania
- Program rozvoja vidieka
- Národný program rozvoja životných podmienok osôb so zdravotným postihnutím na roky 2014 – 2020

- Plán manažmentu povodňového rizika v čiastkových povodiach SR, sprac. 2014
- Stratégia rozvoja kreatívneho priemyslu v SR
- Vodný plán Slovenska
- Integrovaný regionálny operačný program
- Operačný program Efektívna verejná správa pre programové obdobie 2014 – 2020
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020
- Operačný program Kvalita životného prostredia
- Operačný program Ľudské zdroje
- Operačný program Výskum a vývoj
- Operačný program Technická pomoc
- Atlas rómskych komunít z roku 2013

Regionálne strategické a analytické dokumenty Prešovského kraja:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020, koncept - verzia október 2015, (neschválené)
- Správa o hodnotení strategického dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na obdobie 2014 – 2020, koncept - október 2015,
- Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja, v znení zmien a doplnkov
- Aktualizácia Plánu rozvoja verejných kanalizácií pre územie Prešovského kraja, sprac. 2013
- Aktualizácia Plánu rozvoja verejných vodovodov pre územie Prešovského kraja, sprac. 2013
- Program rozvoja vidieka PSK, rozpracované, RIA, z. p. o. Košice, 2015
- Analytická štúdia efektívnosti pri využívaní energií v zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK, rozpracované, EKPK Prešov, 2015
- Program energetického manažmentu PSK, rozpracované, EKPK Prešov, 2015
- Stratégia destinačného marketingu cestovného ruchu PSK, NETWORTH, s. r. o., Prešov, 2014
- Generel dopravnej infraštruktúry, rozpracované
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na území PSK na obdobie 2013 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna rozvojová stratégia inovačného partnerského centra, sprac. 2009
- Rozvojová stratégia PSK pre cestovný ruch, sprac. 2009
- Stratégia PSK pre podporu a rozvoj podnikania, sprac. 2009
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb na území PSK, sprac. 2009, dodatok sprac. 2011
- Konceptia rozvoja informačného systému PSK, sprac. 2009
- Stratégia rozvoja a údržby ciest II. a III. triedy, sprac. 2014
- Program odpadového hospodárstva Prešovského kraja na roky 2011 – 2015, sprac. 2013
- Regionálna integrovaná územná stratégia PK, rozpracované, 2015

Medzinárodné strategické dokumenty:

- Stratégia Európa 2020
- Operačný program cezhraničnej spolupráce Poľsko-Slovenská republika 2007 – 2013
- Návrh Program cezhraničnej spolupráce PL-SK 2014 – 2020

- Program európskeho susedstva a partnerstva (ENPI) Maďarsko – Slovensko – Rumunsko – Ukrajina 2007 – 2013
- Poľsko-slovenská stratégia činnosti EZÚS Tatry na roky 2014 – 2020, sprac. 2014

III. Opis priebehu prípravy a posudzovania

1. Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania

V zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) je **„Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS) Prešovského samosprávneho kraja“** (tento názov strategického dokumentu bol použitý v podaní Oznámenia o strategickom dokumente na príslušný orgán) strategickým dokumentom regionálneho významu. Postup posudzovania návrhov strategických dokumentov upravuje druhá časť zákona. Zákon zohľadňuje požiadavky Smernice 2001/42/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001 o posudzovaní účinkov určitých plánov a programov na životné prostredie (tzv. smernica SEA).

K základným cieľom procesu SEA patrí aj zahrnutie výsledkov posudzovania dopadov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ľudí do rozhodovacieho procesu na úrovni kraja, so zohľadnením stanovísk dotknutých orgánov, dotknutých obcí, organizácií a verejnosti.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania RIÚS PK:

Stretnutia poradných odborných skupín pre prípravu IROP	jún 2014–október 2015
Vypracovanie 1. návrhu RIÚS PK	október 2015
Vypracovanie 2. návrhu RIÚS PK	november 2015
Oznámenie o strategickom dokumente	máj 2015
Rozsah hodnotenia strategického dokumentu	august 2015
Predloženie správy o hodnotení a návrhu RIÚS PK	január 2016
Zverejnenie správy o hodnotení a návrhu RIÚS PK	január 2016
Verejné prerokovanie správy o hodnotení	január 2016
Vypracovanie odborného posudku	marec 2016
Vydanie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu	marec 2016
Prerokovanie strategického dokumentu Radou partnerstva	marec 2016
Schválenie strategického dokumentu RO IROP - MPRV SR	marec 2016

Proces oboznamovania verejnosti a ďalších zainteresovaných subjektov s RIÚS PK začal vypracovaním a zverejnením Oznámenia o strategickom dokumente, v súlade s požiadavkou § 5 zákona. Oznámenie o strategickom dokumente (ďalej aj ako „Oznámenie“) bolo predložené príslušnému orgánu – Okresnému úradu (OÚ) Prešov - odboru starostlivosti o životné prostredie (OSŽP), oddeleniu ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja dňa 18.5.2015, pričom následne bolo dňa 20.5.2015 zaslané na všetky dotknuté orgány a dotknuté združenia obcí a miest a bolo zverejnené na www.enviroportal.sk (webové sídlo MŽP SR) www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/regionalna-integrovanauzemna-strategiaRIUS-presovskeho-samospravneho. Obstarávateľ zverejnil informáciu o podaní Oznámenia na úradnej tabuli Prešovského samosprávneho kraja (ďalej „PSK“). Na OÚ Prešov bolo doručených celkovo 79 stanovísk od zainteresovaných subjektov, ktoré boli podkladom pre stanovenie rozsahu hodnotenia.

Rozsah hodnotenia (č. OU-PO-OSZP1-2015/026017-5/SA zo dňa 24.08.2015 bol doručený obstarávateľovi a bol zverejnený v informačnom systéme EIA/SEA dňa 24.08.2016 na webovom sídle MŽP SR spolu s oznámením, že verejnosť sa môže k Rozsahu hodnotenia vyjadriť do 10 dní od jeho zverejnenia na adresu OÚ Prešov, OSŽP. Obstarávateľ si splnil svoju oznamovaciu povinnosť zverejnením Rozsahu hodnotenia na úradnej tabuli a na webovej lokalite Prešovského samosprávneho kraja dňa 24.8.2015.

2. Orgán kompetentný na prijatie strategického dokumentu

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava.

3. Druh prijatia, rozhodnutia

Strategický dokument bude prerokovaný Radou Partnerstva pre RIÚS a následne schválený Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

4. Vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu

Návrh konceptu dokumentácie strategického dokumentu označeného v etape oznámenia pod názvom „*Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS) Prešovského samosprávneho kraja*“ bol v etape dopracovania konceptu strategického dokumentu v zmysle metodického usmernenia schvaľujúceho orgánu zmenený názov na „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 – 2020*“ (verzia 1.4/4.12.2015) a spracoval ho pracovný tím odborných skupín a externých poradcov, pričom zodpovedným koordinátorom RIÚS PK za PSK je Mgr. Rudolf Žiak, vedúci odboru SO/RO pre ROP, Námestie mieru 2, 080 01 Prešov.

Správu o hodnotení vypracoval RNDr. Peter Burda, Sládkovičova 9, 080 01 Prešov v novembri 2015. Správa o hodnotení má rozsah 128 strán. Na základe požiadavky príslušného orgánu bolo obstarávateľom zabezpečené dopracovanie správy o hodnotení formou doplnku: *Doplnok ku Správe o hodnotení strategického dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020 Posúdenie vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000*, v ktorom je bližšie vysvetlené rozpracovanie bodu 2.2.3 Rozsahu hodnotenia „primerané posúdenie strategického dokumentu vo vzťahu ku sústave NATURA 2000“.

Úplná správa o hodnotení bola obstarávateľom na príslušný orgán doručená dňa 05.01.2016 listom PSK zo dňa 04.01.2016.

5. Posúdenie správy o hodnotení strategického dokumentu

Za spracovateľa odborného posudku k strategickému dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 - 2020*“ podľa § 13 ods. 4 zákona č. 24/2006 Z. z. príslušný orgán Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja určil listom č. OU-PO-OSZP-2016/003571-28/SA zo dňa 10.02.2016 odborne spôsobilú osobu Ing. Petra Chomjaka, Ďumbierska 4, 080 01 Prešov, ktorý je zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 84/96-OPV. Na Správu o hodnotení konceptu riešenia strategického dokumentu a vlastný strategický dokument „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 - 2020*“ bol vypracovaný podľa § 13 zákona odborný posudok, dátum spracovania odborného posudku je ku dňu 02.03.2016. Spracovaný odborný posudok k strategickému dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 - 2020*“ obsahuje aj prílohu - návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona.

Z formálneho hľadiska je Správa o hodnotení strategického dokumentu *Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 - 2020* (ďalej aj „správa o hodnotení“) vypracovaná v zmysle požiadaviek zákona, v obsahovej štruktúre požadovanej Prílohou č. 4 k zákonu. Správa o hodnotení má celkovo 128 strán (z toho 111 strán textu vlastnej správy o hodnotení a 17 strán príloh). V dokumentácii predmetnej správy o hodnotení sú v primeranom rozsahu, ale v dostatočne výstižnej a aj pre laickú verejnosť v zrozumiteľnej forme popísané charakteristika a ciele posudzovaného strategického dokumentu, popísaný stav jednotlivých zložiek životného prostredia Prešovského kraja, zhrnuté výsledky hodnotenia možných negatívnych a pozitívnych vplyvov riešenia navrhovaného konceptu riešenia *Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 – 2020* na životné prostredie a zdravie obyvateľov, uvedený návrh vybraných zásad využívania územia a opatrení na obmedzenie vplyvu navrhovaného riešenia na dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny, na jednotlivé zložky životného prostredia a na zdravie obyvateľov.

V zmysle záväzného stanoviska Úradu verejného zdravotníctva SR č.j. OHŽP-5678/15 zo dňa 13.8.2015, ktorý požiadal, aby: „závery hodnotiacej správy vypracovanej hodnotiteľom, ktorý má osvedčenie o odbornej spôsobilosti na hodnotenie vplyvov na verejné zdravie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a rozsahu vyhlášky MZ SR č. 233/2014 Z. z. o podrobnostiach hodnotenia vplyvov na verejné zdravie“ boli zapracované do Správy o hodnotení strategického dokumentu. Požadované hodnotenie vplyvov na verejné zdravie podľa zákona č. 355/2007 Z. z. vypracovala Ing. Jarmila Kočišová, PhD., Krakovská 13, 040 11 Košice, odborne spôsobilá osoba na hodnotenie dopadov na verejné zdravie, číslo osvedčenia OOD/3002/2011 z 02.06.2011, pričom jeho výsledky sú zapracované v Správe SEA v kapitole IV. *Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia, v podkapitole 1. Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie (primárne, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, strednodobé, dlhodobé, trvalé, dočasné, pozitívne aj negatívne)* na str. 80 - 82.

Z hľadiska obsahovej stránky správy o hodnotení je možné konštatovať, že bol primeraný dôraz kladený na popis súčasného stavu všetkých zložiek životného prostredia vo väzbe na riešené územie (Prešovský kraj) a charakter strategického dokumentu (RIÚS predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorého cieľom je zabezpečiť podmienky pre účinné využitie finančných prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov, štátneho rozpočtu a ostatných finančných zdrojov prijímateľov počas programového obdobia politiky súdržnosti EÚ 2014 – 2020). Menšie nedostatky boli pripomienkované pri problematike ochrany pamiatkového fondu a pri niektorých neaktuálne uvádzaných legislatívnych predpisoch. Na niektoré nedostatky správy o hodnotení boli jej spracovatelia upozornení aj v stanoviskách dotknutých orgánov.

Vzhľadom na charakter strategického dokumentu, vstupné informácie a na rozsah riešeného územia bolo možné popísať a hodnotiť predpokladané vplyvy na životné prostredie strategického dokumentu RIÚS PK len vo všeobecnej polohe, bez ich konkretizácie v rámci jednotlivito navrhovaných aktivít.

Správa o hodnotení uvádza, že **pozitívne vplyvy** na životné prostredie a zdravie obyvateľstva sa očakávajú vo väčšine opatrení a aktivít navrhovaných v strategickom dokumente RIÚS PK na obdobie 2014-2020. Realizáciou vyššie uvedených aktivít (napr. zavádzaním nových vozidiel do verejnej dopravy, optimalizáciou dopravnej infraštruktúry, skvalitnením a dobudovaním vodovodnej a kanalizačnej siete, revitalizáciou urbanizovaných oblastí – znižovanie hlučnosti, prašnosti, znečistenia pôdy a vody, ochranou prírodného prostredia a pod.), sa zlepší stav životného prostredia, čo sa priaznivo odzrkadlí aj na zdravotnom stave obyvateľstva a na kvalite jeho života. **Negatívne vplyvy** na životné prostredie a na zdravie obyvateľstva v súvislosti s realizáciou opatrení a aktivít navrhnutých v strategickom

dokumente RIÚS PK na obdobie 2014 - 2020 môžu byť spojené s realizáciou aktivít a ich jednotlivých opatrení, ktoré budú mať investičný charakter (krátkodobý vplyv počas výstavby – hluk, prach, dlhodobý vplyv pri trvalom zábere poľnohospodárskej a lesnej pôdy, v osobitných prípadoch pri zábere plochy prvkov ÚSES), prípadne zvýšením aktivít cestovného ruchu a turizmu v prírodnom prostredí. V prípade plánovania investícií bude potrebné dodržať všetky povinnosti investora, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov v etape prípravy a schvaľovania takýchto činností a aktivít.

Je zrejmé, že v nadväznosti na dosahovanie navrhnutých cieľov prostredníctvom realizácie navrhovaných aktivít bude možné očakávať určité priame alebo nepriame vplyvy na životné prostredie, vplyvy na flóru, faunu, biodiverzitu, pôdu, klímu, ovzdušie, vodu, krajinu, prírodné lokality, hmotný majetok, kultúrne dedičstvo a zdravie obyvateľov a vzájomné pôsobenie medzi týmito faktormi. Vzhľadom k všeobecnému charakteru dokumentu v jeho jednotlivých častiach je predpoklad, že vplyvy týchto aktivít budú závisieť od rozsahu, miesta a spôsobu realizácie, použitých techník a pod. a preto nie je možné špecifikovať riziká súvisiace s ich realizáciou. Strategický dokument predstavuje významný nástroj na podporu rozvoja mesta Prešov i regiónu z pohľadu ekonomického, ale i environmentálneho a každá jednotlivá aktivita bude podliehať samostatnému posudzovaniu vplyvov na životné prostredie a zdravie v zmysle platnej legislatívy.

Pri realizácii aktivít súvisiacich s výstavbou alebo rekonštrukciou objektov môže v dôsledku stavebného ruchu dôjsť k dočasnému narušeniu kvality života obyvateľstva. Iné riziká sa nepredpokladajú.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020*“ primerane (aj keď nie vyčerpávajúco) naplnila požiadavky stanovené v rozsahu hodnotenia, ktorý bol príslušným orgánom určený na základe pripomienok a stanovísk doručených od dotknutých orgánov a dotknutých obcí k oznámeniu o spracovaní strategického dokumentu. Predložená správa o hodnotení strategického dokumentu z formálneho hľadiska síce spĺňa predpísané náležitosti, avšak podľa názoru odbornej organizácie MŽP SR vyhodnotenie špecifických požiadaviek rozsahu hodnotenia je diskutabilné, najmä bodu 2.2.1. Po obsahovej stránke neobsahuje konkrétne skutočnosti, ktoré by mohli byť predmetom posúdenia, resp. zaujatia stanoviska z pohľadu ochrany prírody. Za problematický považuje posúdenie vplyvov na chránené územia národného významu ako aj na chránené územia sústavy NATURA 2000. Nakoľko existuje reálny predpoklad, že ovplyvnené môžu byť aj jednotlivé zložky životného prostredia biota, ovzdušie, voda, pôda a krajinné štruktúry, pričom veľkosť a rozsah vplyvov bude závislý od konkrétnych projektov a ich územného situovania. Z uvedeného dôvodu je odporúčané, aby všetky navrhované aktivity RIÚS za jednotlivé strategické osi boli navrhované predovšetkým mimo legislatívne vymedzené chránené územia ako aj mimo ostatné ekologicko-hodnotné lokality a plochy.

Spracovaný odborný posudok k strategickému dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 - 2020*“ obsahuje aj návrh záverečného stanoviska podľa § 13 ods. 9 a § 14 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

6. Stanoviská predložené k správe o hodnotení a ich vyhodnotenie

Úplná Správa o hodnotení strategického dokumentu *Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja 2014 – 2020* bola Úradom PSK ako obstarávateľom dňa 05.01.2016 listom PSK zo dňa 04.01.2016 doručená na príslušný orgán - Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie (OSŽP).

Rozposlanie správy o hodnotení na pripomienkovanie: príslušný orgán oslovil listom č. OU-PO-OSZP-2016/003571-7/SA zo dňa 04.01.2016 dotknuté orgány štátnej správy a listom č. OU-PO-OSZP-2016/003571-8/SA zo dňa 04.01.2016 dotknuté obce, resp. ich regionálne združenia.

Rozdeľovník pre dotknuté obce:

- Obce a mestá Prešovského kraja;

Obce a mestá Žilinského kraja

Okres Liptovský Mikuláš:

- Obec Pribylina, Obec Liptovská Kokava, Obec Hybe, Obec Východná, Obec Važec;

Obce a mestá Banskobystrického kraja

Okres Brezno

- Obec Heľpa, Obec Pohorelá, Obec Šumiac, Obec Telgárt;

Obce a mestá Košického kraja

Okres Rožňava

- Obec Dobšiná, Obec Stratená;

Okres Spišská Nová Ves

- Obec Hrabušice, Obec Betlanovce, Obec Letanovce, Obec Spišské Tomášovce, Obec Smižany, Obec Arnutovce, Obec Iľiašovce, Obec Harichovce, Obec Danišovce, Obec Jamník, Obec Spišský Hrušov, Obec Hincovce, Obec Bystrany, Obec Spišské Vluchy, Obec Žehra, Obec Oľšavka, Obec Slatvina, Obec Vojkovce;

Okres Gelnica

- Obec Hrišovce, Obec Richnava, Obec Kluknava, Obec Margecany;

Okres Košice okolie

- Obec Košická Belá, Obec Malá Lodina, Obec Veľká Lodina, Obec Obišovce, Obec Trebejov, Obec Družstevná pri Hornáde, Obec Budimír, Obec Ploské, Obec Nová Polhora, Obec Vtáčkovce, Obec Bunetice, Obec Opiná, Obec Kecerovský Lipovec, Obec Mudrovce, Obec Rankovce, Obec Herľany, Obec Vyšná Kamenica;

Okres Trebišov

- Obec Dargov, Obec Bačkov, Obec Kravany, Obec Stankovce, Obec Parchovany;

Okres Michalovce

- Obec Rakovec nad Ondavou, Obec Lesné, Obec Naciná Ves, Obec Pusté Čemerné, Obec Strážske, Obec Staré, Obec Oreské, Obec Trnava pri Laborci, Obec Vinné, Obec Kaluža, Obec Klokočov, Obec Kusín, Obec Jovsa, Obec Poruba pod Vihorlatom;

Okres Sobrance

- Obec Remetské Hámre, Obec Vyšná Rybnica, Obec Ruská Bystrá, Obec Ruský Hrabovec;

Rozdeľovník pre dotknuté orgány:

- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR, Námestie slobody 6, 8140 05 Bratislava

- Ministerstvo životného prostredia SR, Námestie Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava

- Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava

- Ministerstvo zdravotníctva SR, Limbová 2, 837 52 Bratislava

- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Stromová 1, 813 30 Bratislava

- Ministerstvo kultúry SR, Námestie SNP 33, 813 31 Bratislava

- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR, Špitálska 4, 816 43 Bratislava

- Úrad verejného zdravotníctva SR, Trnavská cesta 52, 826 45 Bratislava

- Okresný úrad Prešov, odbor výstavby a bytovej politiky, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov

- Okresný úrad Prešov, odbor krízového riadenia, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov

- Okresný úrad Prešov, odbor opravných prostriedkov, Námestie mieru 3, 081 92 Prešov

- Okresný úrad Prešov, odbor cestnej dopravy a pozem. komunikácií, Námestie mieru 2, 081 92 Prešov
- Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Námestie mieru 2, 081 92 Prešov
- Okresný úrad Prešov, odbor školstva, Tarasa Ševčenka 11, 081 92 Prešov
- Štátna ochrana prírody SR, Tajovského ul. 28B, 974 01 Banská Bystrica
- Krajský pamiatkový úrad Prešov, Hlavná 115, 080 01 Prešov
- Košický samosprávny kraj, Námestie Maratónu mieru 1, 042 66 Košice
- Banskobystrický samosprávny kraj, Nám. SNP 23, 974 01 Banská Bystrica
- Žilinský samosprávny kraj, Komenského 48, 010 09 Žilina

K Správe o hodnotení strategického dokumentu *Regionálnu integrovanú územnú stratégiu Prešovského kraja na roky 2014 – 2020* a k vlastnému návrhu strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020*“ boli na Okresný úrad Prešov – Odbor starostlivosti o životné prostredie ako príslušnému orgánu doručené nasledovné stanoviská (uvedený je **názov dotknutého orgánu alebo obce**, v zátvorke je **číslo listu; dátum spracovania stanoviska; dátum doručenia stanoviska na príslušný orgán**), poradie stanovísk nie je dané dátumom ich doručenia na príslušný orgán, v prehľade stanovísk pôvodný text stanovísk je zhutnený a skráteneý, kurzívou je spracované vyhodnotenie doručeného stanoviska:

Obec Arnutovce

(17/2/2016; 05.02.2016; 09.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok a pripomienok. Súčasťou stanoviska obce bola aj informácia o informovaní verejnosti vo veci podania písomných pripomienok k správe o hodnotení strategického dokumentu.

Obec Belá nad Cirochou

(2016/53; 08.02.2016; 11.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie - stanovisko je bez námietok a pripomienok. Súčasťou stanoviska obce bola aj informácia o informovaní verejnosti vo veci správa o hodnotení strategického dokumentu.

Obec Bijacovce

(23/2016; 04.02.2016; 09.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – obec zaslala informáciu o vyvesení oznámenia o správe o hodnotení strategického dokumentu v obci.

Obec Brezov

(79; 02.02.2016; 08.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok a výhrad, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení strategického dokumentu v obci.

Mesto Dobšiná

(SR 2016/10; 27.01.2016; 01.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení a k návrhu strategického dokumentu mestom Dobšiná.

Obec Gerlachov

(1/2016/061; 13.01.2016; 01.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení strategického dokumentu v obci.

Obec Hažlín

(10/2016; 03.02.2016; 09.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok a výhrad, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení strategického dokumentu v obci.

Obec Hrabské

(list nemá číslo; 22.01.2016; 26.01.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok a výhrad, obsahuje informáciu o zverejnení (vyvesenie, zvesenie) oznámenia o správe o hodnotení a o návrhu strategického dokumentu v obci.

Obec Chminianske Jakubovany

(18/2016; 04.02.2016; 09.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení strategického dokumentu v obci.

Obec Iľiašovce

(38/2016; 08.02.2016; 11.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok a námietok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení strategického dokumentu v obci.

Obec Jakubany

(176/2016; 08.02.2016; 11.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Kladzany

(40/2016; 04.02.2016; 09.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Krížová Ves

(24/2016; 03.02.2016; 04.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok, príloha obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Kružlov

(bez spisovej značky, 04.02.2016; 09.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – sprievodný list bez vyjadrenia, príloha obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Mesto Levoča

(IČ,ÚPaŽP,SÚ 284/427/2016, mesto doručilo iba verejnú vyhlášku k oznámeniu; 09.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – doručená verejná vyhláška Oznámenia mesta Levoča obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení a návrhu strategického dokumentu mestom Levoča.

Obec Liptovská Teplička

(doručila iba Verejnú vyhlášku – oznámenie; 08.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – doručená verejná vyhláška Oznámenia obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o správe o hodnotení a o návrhu strategického dokumentu v obci.

Obec Lúčka

(29/2016; 02.02.2016; 09.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok a pripomienok.

Obec Matiašovce

(24/2016; 12.01.2016; 15.01.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie - stanovisko je bez námietok za dodržania podmienok vyplývajúcich z príslušných právnych predpisov, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Milpoš

(75/2016; 26.01.2016; 02.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – obec nemá žiadne pripomienky, stanovisko obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Nacina Ves

(44/2016; 03.02.2016; 08.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Nižná Sitnica

(7/2016; 01.02.2016; 05.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Nová Lesná

(29/2016; 01.02.2016; 04.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Nová Ľubovňa

(2016/44; 04.02.2016; 09.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok a pripomienok, v prílohe obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Plavnica

(25/2016-OcÚ; 04.02.2016; 09.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok a pripomienok, v prílohe obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Rožkovany

(10/2016; 04.02.2016; 09.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok, stanovisko je bez námietok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Šarišské Michaľany

(12/1/2015; 08.02.2016; 11.02.2016)

- **bez pripomienok**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Obec Široké

(39/2016; 13.01.2016; 21.01.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok.

Obec Štefurov

(stanovisko bez čísla listu; 31.01.2016; 11.02.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je bez námietok, obsahuje informáciu o zverejnení oznámenia o strategickom dokumente v obci.

Krajský pamiatkový úrad Prešov

(KPUPPO-2016/2927-2/6668/Sen; 28.01.2016; 05.02.2016)

- **súhlasí** s predloženou Správou o hodnotení strategického dokumentu a **žiada dodržať konkrétne pripomienky**. Ide najmä o preformulovanie textu na stranách 27 – 29 v časti „1.3 Kultúrnohistorické hodnoty“ a opätovné predloženie dokumentu na posúdenie po zapracovaní týchto pripomienok.

Vyhodnotenie – stanovisko je súhlasné s konkrétnymi pripomienkami, ktoré sa týkajú vlastnej správy o hodnotení strategického dokumentu. Nakoľko Správa o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“ predstavuje finálny dokument, ktorý nie je ďalej upravovaný a prerokovaný, pripomienky k danej problematike ochrany pamiatkového fondu môže obstarávateľ využiť v ďalších dokumentoch spracovávaných na úrovni kraja.

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky Banská Bystrica (ŠOP SR)

(ŠOPSR/126/2016; 02.02.2016; 09.02.2016)

- konštatuje, že predložený dokument neobsahuje presnejšie špecifikovanú lokalizáciu aktivít, ale len všeobecne informácie, že jednotlivé aktivity budú zasahovať aj do chránených území národného významu, ako aj do chránených území sústavy NATURA 2000. Taktiež príloha k správe o hodnotení strategického dokumentu Posúdenie vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000, čo bol zároveň jeden z bodov v rámci špecifických podmienok rozsahu hodnotenia konštatuje, že v tomto strategickom dokumente nie sú spresnené konkrétne lokality alebo úseky, kde by bolo možné konkrétne hodnotiť samotné vplyvy. Vzhľadom na vyššie uvedené existuje reálny predpoklad, že ovplyvnené môžu byť aj jednotlivé zložky životného prostredia biota, ovzdušie, voda, pôda a krajinné štruktúry. Veľkosť a rozsah vplyvov bude závislý od konkrétnych projektov a ich územného situovania.

Z uvedeného dôvodu dotknutý orgán odporúča, aby všetky navrhované aktivity RIÚS PK za jednotlivé strategické osi boli navrhované predovšetkým mimo legislatívne vymedzené chránené územia, ako aj mimo ostatné ekologicko-hodnotné lokality a plochy. Predpokladá sa, že investičné akcie by potenciálne mohli ovplyvniť záujmy ochrany prírody napr. pri realizácii špecifického cieľa č. 1.1.1: „Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému“. V rámci realizácie projektov z IROP 2014-2020 sú to cesty II. a III. triedy (najmä úseky II/534, II/536, II/537, II/542, II/543, II/545, II/546, II/554, II/556, II/558, II/559, II/566, II/567, II/575, II/576) a tiež niektoré cesty III. triedy. Tieto investičné projekty nie sú však v strategickom dokumente spresnené na úroveň konkrétnych lokalít, podľa čoho by bolo možné bližšie hodnotiť ich predpokladané vplyvy.

ŠOP SR predpokladá, že rekonštrukcie úsekov existujúcich ciest II. a III. triedy nebudú mať významný negatívny vplyv na záujmy ochrany prírody. V prípade realizácie nových ciest, tieto budú podliehať samostatnému posudzovaniu vplyvov, resp. v prípade, že nedosiahnu prahové hodnoty, ale budú zasahovať do lokalít sústavy NATURA 2000, tieto budú podliehať vydaniu odborného stanoviska podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Správa o hodnotení konštatuje, že realizáciou opatrení v premietnutí cez príslušné k nim priradené rámcové aktivity nedôjde ku žiadnemu významnému negatívne ovplyvneniu životného prostredia a zdravia (kapitoly IV. 1 a VI.). Vzhľadom k tomu, že ide o strategický dokument, zahrňujúci celé územie Prešovského samosprávneho kraja, pri hodnotení vplyvov sa správa o hodnotení zaoberá len ich pravdepodobnosťou, čo sebou prináša oproti projektovej úrovni vyššiu mieru neurčitosti.

ŠOP SR v stanovisku uvádza, že hodnotenie vplyvov a zásahov do chránených území sústavy NATURA 2000 nie je možné podľa predloženého materiálu vykonať, nakoľko dokument má všeobecný charakter a činnosťami v jednotlivých územiach sa nezaobrá. Plnenie požiadaviek bolo v správe o hodnotení len čiastočne zohľadnené. Pri realizácii strategického dokumentu požaduje ŠOP SR:

Rešpektovať všetky záujmy ochrany prírody a krajiny (chránené územia vrátane území sústavy NATURA 2000), územia medzinárodného významu (Ramsarské lokality, lokality prírodného dedičstva UNESCO, lokality programu UNESCO Človek a biosféra, lokality s udeleným Diplomom rady Európy), chránené živočíchy, rastliny a biotopy, chránené stromy, chránené nerasty a skameneliny, mokrade, prvky územného systému ekologickej stability (biocentrá a biokoridory nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu), ich územné vymedzenie a obmedzenia v nich, vyplývajúce z legislatívnych predpisov. Veľkú pozornosť venovať činnostiam, ktoré sa budú uskutočňovať v územiach NATURA 2000, resp. budú s týmito územiami v kontakte. To isté platí pre ďalšie chránené územia a chránené druhy podľa zákona o ochrane prírody. V stanovisku sa ďalej upozorňuje na skutočnosť, že medzi významné zásahy môže patriť aj zásah do horninového masívu pri rekonštrukcii, resp. výstavbe ciest alebo pri ťažbe surovín potrebných na rekonštrukcie a stavby ciest. Pri ňom môže dôjsť aj poškodeniu alebo zničeniu jaskýň. Z tohto dôvodu je potrebné dodržiavať povinnosť podľa § 24 ods. 13 zákona o ochrane prírody, teda, že ak pri stavebných prácach, geologickej alebo banskej činnosti dôjde k objaveniu jaskyne, je potrebné zastaviť práce a túto skutočnosť bezodkladne nahlásiť orgánu ochrany prírody. Potenciálne riziko ohrozenia jaskýň môže predstavovať aj odvodňovanie horninových masívov pri výstavbe zárezov ciest alebo tunelov. Osobitný vplyv na jaskyne môže mať znečistenie povrchových vôd a to najmä v ochrannom pásme jaskýň.

Z hľadiska ochrany prírody by bolo vhodné pri budovaní kanalizácie a čistiarní odpadových vôd (ČOV) na území kraja uprednostňovať obce, ktoré sa nachádzajú vo veľkoplošných chránených územiach (národných parkoch a chránených krajinných oblastiach). Napr. v NP

Slovenský raj sa nachádzajú 4 obce, z ktorých ani jedna nemá vybudovanú ČOV, v Prešovskom kraji je to obec Vernár.

V závere stanoviska ŠOP SR požaduje zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni realizácie jednotlivých činností (projektov) podľa zákona EIA tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výber environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti, jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov. Pri výbere projektov treba mať na zreteli aj aspekt trvalej udržateľnosti podpornej činnosti a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých vplyvov.

Vyhodnotenie – stanovisko obsahuje pripomienky a požiadavky, ktoré sú zapracované do časti VI. „ZÁVERY“, kapitoly 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Banskobystrický samosprávny kraj, Oddelenie regionálneho rozvoja

(05850/2016/ODDR-2, 02173/2016; 25.01.2016; 01.02.2016)

- **nemá pripomienky.** V stanovisku tiež uvádza, že „navrhovaný strategický dokument a plánované činnosti v území nie sú v rozpore s ÚPN VÚC Banskobystrický kraj, jeho zmenami a doplnkami.

Vyhodnotenie – stanovisko je bez pripomienok a požiadaviek.

Úrad Košického samosprávneho kraja

(1681/2016/ORRUPZP/1424; 19.01.2016; 25.01.2016)

- **nemá pripomienky**

Vyhodnotenie – stanovisko je súhlasné, bez pripomienok.

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Sekcia záležitostí EÚ a zahraničných vzťahov, Odbor rozvoja dopravnej infraštruktúry, Oddelenie dopravného modelovania a infraštruktúry

(04848/2016/B211-SZEÚ/7371; 02.02.2016; 08.02.2016)

- **berie na vedomie** správu o hodnotení. Ďalej tiež uvádza nasledovnú pripomienku: Na str. 84 v odseku „Zabezpečiť, aby pri realizácii strategického dokumentu bola dodržaná príslušná platná legislatíva:...“ a upozorňuje, že je nutné dodržať aj zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov a zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhodnotenie – ministerstvo berie správu o hodnotení na vedomie s pripomienkou, ktorá bude zapracovaná do časti VI. „ZÁVERY“, kapitoly 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Sekcia vysokých škôl, vedy a výskumu

(2016-8430/1398:2-15FO; 14.01.2016; 29.01.2016)

nemá zásadné pripomienky. V liste tiež odporúča v návrhu strategického dokumentu pri definovaní jeho vzťahu k iným - národným strategickým dokumentom - popri Operačnom programe Výskum a vývoj uvádzať aj nový, pre súčasné programovacie obdobie určený Operačný program Výskum a inovácie. Taktiež radí upraviť nadpis INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA VRÁTANE ZDRAVIA A JEHO PREDPOKLADANÝ VÝVOJ, AK SA STRATEGICKÝ DOKUMENT NEBUDE REALIZOVAŤ, pretože sa nerealizuje samotný dokument, ale jeho ciele, opatrenia.

Vyhodnotenie – nemá zásadné pripomienky, odporúča doplnenie strategického dokumentu o niektoré údaje uvedené v stanovisku, ktoré sú zapracované do časti VI. „ZÁVERY“, kapitoly

3. „*Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu*“
záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, Inšpektorát kúpeľov a žriediel
(ZO1449-2016-İKŽ; 13.01.2016; 19.01.2016)

- nemá námietky, za podmienky rešpektovania ustanovení §26 až §28, §40 ods. 2 a §50 ods. 17 zákona č. 538/2005 Z. z., vzťahujúce sa na ochranné pásmo I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov a prírodných liečivých zdrojov a §35 zákona č. 538/2005 Z. z., vzťahujúci sa na ochranu kúpeľného územia a jeho režimu, v ďalších stupňoch prípravy strategického dokumentu.

- konštatuje tiež nasledovné - z hľadiska ochrany záujmov podľa zákona č. 538/2005 Z. z. sa na riešenom území nachádzajú kúpeľné územia kúpeľných miest Vysoké Tatry, Lučivná, Vyšné Ružbachy, Bardejov, a ochranné pásma I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Novej Ľubovni, Starom Smokovci, Baldovciach, Lipovciach, Sulíne a Cígeľke. Legislatívna ochrana v uvedených lokalitách je zabezpečená zákonom č. 538/2005 Z. z., ktorú požadujeme rešpektovať.

Vyhodnotenie – dotknutý orgán nemá námietky, pokiaľ budú rešpektované konkrétne uvedené legislatívne ustanovenia zákona č. 538/2005 Z. z. a budú rešpektované požiadavky na ochranu kúpeľného územia kúpeľných miest Vysoké Tatry, Lučivná, Vyšné Ružbachy, Bardejov, a ochranné pásma I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Novej Ľubovni, Starom Smokovci, Baldovciach, Lipovciach, Sulíne a Cígeľke. Uvedené požiadavky budú sú zapracované do časti VI. „ZÁVERY“, kapitoly 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

Okresný úrad Prešov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
(OU-PO-OSZP1 -2016/005274-02; 03.02.2016; 17.02.2016)

- konštatuje nasledovné - vzhľadom na lokalizačne nekonkrétne informácie o investičných prioritách (projektoch/ činnostiach v území), pre ktoré RIÚS vytvára rámec, máme za to, že predmetný strategický dokument je z hľadiska jeho vplyvu na chránené územia, chránené druhy prvky ÚSES nevyhodnotiteľný, a preto predmetom hodnotenia vplyvov na chránené územia národnej siete, chránené druhy, prvky ÚSES a predmetom primeraného posúdenia vplyvu na lokality NATURA 2000 môžu byť až: následné strategické dokumenty, ktorými by sa zámery (projekty/činnosti) rámcovo určené v RIÚS stali záväznými; alebo následné konkrétne zámery, pre ktoré RIÚS vytvára rámec pre ich realizáciu.

- ako požiadavku uvádza - pri príprave následných strategických dokumentov nižšej hierarchie a pri príprave konkrétnych zámerov (investičných opatrení), pre ktoré RIÚS vytvára rámec pre ich realizáciu, je požiadavka nezasahovať do chránených území s 5. stupňom ochrany, obmedziť zásahy v ostatných chránených územiach, v lokalitách NATURA 2000 ako i v prvkoch ÚSES na minimálnu možnú mieru tak, aby nebola ohrozená funkčnosť, integrita a predmet ochrany dotknutých záujmových území ochrany prírody a krajiny.

Vyhodnotenie – v stanovisku uvedené požiadavky a pripomienky budú sú zapracované do časti VI. „ZÁVERY“, kapitoly 3. „Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu“ záverečného stanoviska pre navrhovaný strategický dokument.

7. Verejné prerokovanie a jeho závery

Verejné prerokovanie dokumentácie správy o hodnotení

Prešovský samosprávny kraj zverejnil správu o hodnotení a návrh strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“ na svojej webovej lokalite

<http://vucpo.sk/sk/samosprava/udaje/uradna-tabula/materialy-pripomienkovanie/materialy/2016/spravahodnoteni-dokumentu-rius-psk-roky-2014-2020.html> dňa 11.1.2016 spolu s pozvánkou na verejné prerokovanie.

Vlastné verejné prerokovanie správy o hodnotení strategického dokumentu a návrhu strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“ s verejnosťou sa uskutočnilo dňa **14. januára 2016 (štvrtok) o 10,00 hod.** v zasadačke na I. posch. Úradu PSK, Nám. Mieru 2 v Prešove.

V predloženej „**Zápisnici z verejného prerokovania Správy o hodnotení strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“ uskutočneného 14.1.2016 v Prešove na PSK**“ (v ďalšom texte len „zápisnica z verejného prerokovania“) sa uvádza, že verejné prerokovania otvoril a prítomných privítal koordinátor RIÚS Mgr. Rudolf Žiak (poverený vedením odboru SO/RO PSK), ktorý na úvod zúčastneným vysvetlil, že posudzovaný strategický dokument vychádza z Integrovaného regionálneho operačného programu (IROP). Uviedol, že RIÚS PK predstavuje strednodobý plánovací dokument, ktorého cieľom je zabezpečiť podmienky pre účinné využitie finančných prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov, štátneho rozpočtu a ostatných finančných zdrojov prijímateľov počas programového obdobia politiky súdržnosti EÚ 2014 – 2020 v určených prioritách. Následne priblížil štruktúru RIÚS PK na roky 2014-2020.

PhDr. Andrea Hagovská (odborná konzultantka PSK pre prípravu RIÚS) nadviazala na Mgr. Rudolfa Žiaka a dodala, že v rámci IROP nie sú riešené všetky oblasti, a že IROP je operačným programom poskytujúcim finančné prostriedky konkrétnym územiám, avšak len vo vopred stanovených prioritných osiach uvedených v strategickom dokumente.

RNDr. Peter Burda (zodpovedný za spracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu - SEA) úvodom svojho výkladu zdôraznil, že SEA bola spracovaná v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov, na základe osnovy – prílohy vyššie uvedeného zákona. Uviedol zmenu, s tým, že schvaľovacím orgánom strategického dokumentu bude Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a nie Zastupiteľstvo PSK. Spracovateľ Správy o hodnotení rozobral postup spracovania a uviedol, že existuje predpoklad, vzhľadom na zameranie jednotlivých prioritných osí, že realizáciou strategického dokumentu dôjde vo viacerých oblastiach životného prostredia k jeho zlepšeniu. Z hľadiska hodnotenia indikatívnych investičných aktivít, by mohlo dôjsť k fyzickému narušeniu životného prostredia a osobitne záujmov ochrany prírody a krajiny len v prípade rekonštrukcie regionálnych komunikácií – Špecifického cieľa č. 1.1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy, na cestách II. a III. triedy, ktoré sú zadané a požadované kritériá, nie sú však v strategickom dokumente spresnené konkrétne lokality alebo úseky, kde by bolo možné konkrétne hodnotiť vplyvy, čo bude riešené až v investičnej príprave, dokumentáciách a procesoch/konaniach. RNDr. Burda uviedol, že základe požiadavky Odboru životného prostredia Okresného úradu v Prešove bol vypracovaný doplnok ku SEA – Posúdenie vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000. Následne dodal, že oblasť dopravy je jedinou takouto rizikovou oblasťou, je však ťažké určiť riziká, nakoľko návrhy sú indikatívne a ešte nie sú známe konkrétne projektové zámery alebo dokumentácie v rámci tejto investičnej priority. Je predpokladaný pozitívny vplyv na kvalitu života pri ostatných strategických prioritách s väčšinou špecifických cieľov (vrátane zvyšku priority 1) pretože sa dotýkajú prevažne inštitucionálnych, organizačných a štrukturálnych otázok integrovanej a nemotorovej

dopravy, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva a školstva, a v prioritě 3. pre územie MFO Prešov mobilizácii kreatívneho potenciálu.

Ďalej spracovateľ správy SEA uviedol, že osobitne prioritá 4 *Zlepšenie kvality života v regióne Prešovského kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov s dôrazom na životné prostredie* je priamo environmentálne zameraná. Zahŕňa investovanie do sektora vodného hospodárstva so zlepšením zásobovania pitnou vodou a odvádzania a čistenia odpadových vôd verejnou kanalizáciou, zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít, zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku, zlepšenie environmentálnych aspektov budovaním prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy, ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluk, bez negatívnych dopadov na životné prostredie. V zmysle zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, bude však vykonané posúdenie tých investičných akcií, ktoré to budú v zmysle prílohy zákona vyžadovať. Pretože ochrana životného prostredia je horizontálnou prioritou pri čerpaní fondov EÚ, bude environmentálne hodnotenie vykonané pri každom predkladanom projekte.

V ďalšom priebehu verejného prerokovania Mgr. Rudol Žiak následne ponúkol zúčastneným možnosť v rozprave podať pripomienku k správe o hodnotení strategického dokumentu, resp. možnosť zapojiť sa do diskusie.

V rámci diskusie bolo vznesených niekoľko otázok, ktoré boli zo strany zástupcov spracovateľa strategického dokumentu a spracovateľa správy o hodnotení strategického dokumentu zodpovedané. V rámci diskusie neboli vznesené také pripomienky, ktoré by si vyžadovali zmenu alebo doplnenie správy o hodnotení alebo strategického dokumentu.

Verejného prerokovania zúčastnilo celkom 63 účastníkov: zástupcov obstarávateľa posudzovaného strategického dokumentu, spracovateľov dokumentu a správy SEA, zástupcov miest, obcí, dotknutých orgánov a zástupcov verejnosti z regiónu Prešovského kraja.

Prešovský samosprávny kraj zverejnil zápisnicu z verejného prerokovania správy o hodnotení a návrhu strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020*“ na svojej webovej lokalite dňa 2.2.2016.

Podľa predložených dokumentov, doplňujúcich podkladov a dostupných údajov boli dodržané zákonom požadované lehoty o informovaní verejnosti, dotknutých obcí a dotknutých orgánov štátnej správy participujúcich na jednotlivých krokoch v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie (oznámenie o strategickom dokumente, správa o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014-2020*“). Dotknutá verejnosť mala v zákonom stanovených lehotách možnosť do dokumentácie posudzovania vplyvov a návrhu konceptu riešenia strategického dokumentu nahliadnuť, robiť si z nej odpisy, výpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie a podať k nej svoje pripomienky.

Úrad Prešovského samosprávneho kraja zabezpečil informovanie verejnosti v zmysle požiadaviek požadovaných zákonom, vrátane zverejnenia informácie o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a vlastného strategického dokumentu. Zo strany verejnosti k oznámeniu o strategickom dokumente a k správe o hodnotení strategickému dokumentu neboli v procese posudzovania vplyvov na životné prostredie predložené žiadne písomné pripomienky a písomné požiadavky. Možno konštatovať, že k pripomienkam k strategickému dokumentu vznesených zo strany dotknutých orgánov a dotknutých obcí bolo zo strany obstarávateľa a spracovateľa návrhu riešenia „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014-2020*“ pristupované zodpovedne a akceptovateľné požiadavky budú do návrhu riešenia strategického dokumentu zapracované.

IV. Celkové hodnotenie vplyvov strategického dokumentu

Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov

Správa o hodnotení strategického dokumentu RIÚS PK konštatuje, že globálnym cieľom RIÚS v súlade s IROP 2014 – 2020 je prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov Prešovského kraja, zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb, podporiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a zamestnanosť s dopadom na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť regiónu, jeho funkčných území (miest a obcí). Z hľadiska možných vplyvov RIÚS PK na životné prostredie správa SEA predpokladá, že budú najmä pozitívne, keďže medzi prioritné osi RIÚS PK na úrovni Prešovského kraja patria, okrem iného: Prioritná os 1 - *Bezpečná a ekologická doprava v Prešovskom kraji* a Prioritná os 4 – *Zlepšenie kvality života v území PK s dôrazom na životné prostredie*. Na úrovni Integrovanej územnej stratégie MFO mesta Prešov: Prioritná os 1 - *Ekologická a bezpečná doprava v MFO mesta Prešov* a Prioritná os 4 - *Zlepšenie kvality života v mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov s dôrazom na životné prostredie*.

Národná stratégia regionálneho rozvoja Slovenskej republiky 2010, ktorá bola schválená uznesením vlády SR č. 296/2010 zo dňa 12. mája 2010 (aktualizácia 2014 schválená uznesením vlády SR č. 222/2014 zo dňa 14. mája 2014), v rámci prioritnej oblasti PO 5 – *životné prostredie, zmeny klímy a obnoviteľné zdroje energie* pre Prešovský kraj odporúča realizovať strategické aktivity s dôrazom na zvýšenie využívania obnoviteľných zdrojov energií a surovín v rozhodujúcich sektoroch – strojárstvo, potravinársky priemysel, chemický priemysel, lesníctvo a v sektore služieb vo väzbe na rozhodujúce nielen priemyselné odvetvia, ako sú kúpeľníctvo a turizmus a v podnikaní na vidieku. Za hlavný cieľ možno považovať vypracovanie strategických dokumentov v oblasti manažmentu chránených území v kraji s prepojením na rozvoj vidieka, turizmus a zvyšovanie podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie.

K hlavným environmentálnym problémom riešeného územia Prešovského kraja, ktoré boli identifikované v procese tvorby posudzovaného dokumentu na obdobie 2014-2020, v kontexte posudzovaného strategického dokumentu RIÚS a IÚS MFO a spracovávaného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja, patria:

Znečistenie ovzdušia v prevažnej miere spôsobujú ekonomické aktivity a činnosti realizované na území Prešovského kraja, ktoré sú reprezentované lokálnymi zdrojmi znečistenia z priemyselnej výroby a mobilnými zdrojmi automobilovej dopravy, ale aj emisie z priemyselných aglomerácií v Českej republike (Ostravsko) a v Poľsku (Horné Sliezsko, Krakow)

Podzemné a povrchové vody sú najviac znečisťované bodovými a plošnými zdrojmi z priemyselných a komunálnych odpadových vôd. Opatrenia na elimináciu znečisťovania podzemných a povrchových vôd treba zamerať na vybudovanie a prevádzku kanalizačných sietí napojených na ČOV, čím sa výrazne zníži znečistenie životného prostredia v dôsledku úniku odpadových vôd do pôdy. Významným plošným zdrojom znečistenia vôd je aj poľnohospodárska činnosť.

Poľnohospodárska a lesná pôda: Degradácia pôdy či už chemická alebo mechanická, je spôsobená prevažne nevhodnými spôsobmi a postupmi pri obhospodarovaní poľnohospodárskej i lesnej pôdy, nadmerným používaním chemikálií hlavne v minulosti, nízkym stupňom aplikácie ekologických foriem hospodárenia na poľnohospodárskej a lesnej pôde a podobne. Pôda v posudzovanom území je najviac ohrozená vodnou eróziou (62,36 % poľnohospodárskej pôdy).

Problematika povodní a jej intenzívnejší výskyt v posledných rokoch má súvis s pribúdajúcimi extrémnymi výkyvmi počasia v dôsledku globálneho otepľovania.

Produkcia odpadov, ktorá má na území Prešovského kraja stúpajúcu tendenciu, zaraďuje kraj na popredné miesto v rámci celého Slovenska. Významným problémom v oblasti nakladania s odpadom je jeho nízka úroveň separácie a nízka miera zhodnocovania odpadov aj napriek tomu, že v mnohých mestách a aj v obciach je zavedený, resp. sa postupne zavádza, separovaný zber. Problémové v posudzovanom území sú aj nelegálne skládky odpadov, ktoré môžu predstavovať bodový zdroj znečistenia pôdy (poľnohospodárskej i lesnej pôdy) a povrchových aj podzemných vôd.

Hluk a prach: Najväčším producentom hluku a prachu je cestná doprava, ktorá postihuje hlavne územia v úsekoch zvýšenej intenzity dopravy, pričom sa jedná o komunikácie prechádzajúce obytným územím a chráneným územím. Zvýšenú hlučnosť v území spôsobuje aj železničná a letecká doprava situovaná v blízkosti sídiel.

Narušenie ekologickej stability krajiny je dôsledkom negatívneho vplyvu ľudskej činnosti na prírodné prostredie a jeho ekosystémy. Na území Prešovského samosprávneho kraja sa nachádza vysoko hodnotná horská i podhorská krajina zatiaľ relatívne málo narušená, o čom svedčí aj fakt, že v porovnaní s ostatným územím Slovenska sa tu nachádza veľký počet chránených území (5 národných parkov z 9-tich), ktorých celková výmera tvorí 17,8 % z rozlohy kraja. Špecifické je aj územie Vysokých Tatier, Slovenského raja, Vihorlatu, Bukovských vrchov a Zamaguria, ktoré významovo i hodnotovo prevyšuje región.

Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou: V roku 2012 bolo na verejný vodovod napojených cca 78,8 % obyvateľstva (celoslovenský priemer 87,0 %). V porovnaní s ostatnými krajinami patrí Prešovskému kraju posledné miesto.

Kanalizačná sieť a ČOV: Budovanie kanalizačnej siete zaostáva za celoslovenským priemerom. V roku 2012 bolo v Prešovskom kraji napojených na verejnú kanalizáciu 60,8 % obyvateľstva (v rámci Slovenskej republiky 62,4 % obyvateľstva). Absencia kanalizácie a následne aj čistiarní odpadových vôd má negatívny vplyv na kvalitu a čistotu povrchových a podzemných vôd.

Technické zabezpečenie územia vytvára podmienky pre kvalitný život a bývanie. V rámci skvalitnenia dopravnej infraštruktúry je potrebné dobudovanie hlavných uzlov a cestných línií v smere sever-juh a východ-západ, vrátane spojenia krajského mesta so sieťou TEN-T v cestnej a železničnej doprave, rekonštrukcia a dostavba ciest, železničných prepojení, cyklotrás, odstavných plôch a aj dobudovanie cestnej infraštruktúry na miestnej úrovni (cesty, chodníky, cyklotrasy). Zároveň je potrebné zabezpečiť výstavbu chýbajúcich inžinierskych sietí v oblasti zásobovania obyvateľstva energiami a komunikačnou infraštruktúrou (plynom, teplom, napojením na elektrickú energiu, verejné osvetlenie, pokrytie GSM a internetom atď.).

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov, či už ekonomických, alebo sociálnych. Okrem stavu jednotlivých zložiek životného prostredia, ktoré sú popísané v správe o hodnotení, má na zdraví obyvateľstva svoj podiel aj úroveň poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Správa o hodnotení predpokladá vplyvy posudzovaného strategického dokumentu RIÚS PK na jednotlivé zložky životného prostredia, na životnú pohodu a zdravie obyvateľov. Predpokladané očakávané vplyvy investičných priorít na životné prostredie budú priame aj nepriame a zároveň budú pôsobiť synergicky, čím budú znásobovať svoj pozitívny účinok na zvyšovanie kvality životného prostredia, zdravia obyvateľov, znižovanie environmentálnych záťaží a riadenie rizík spôsobených klimatickými zmenami. Druhým strategickým cieľom, ku

ktorému smeruje naplnenie cieľov RIÚS PK je skvalitnenie životných podmienok obyvateľov v kraji a MFO mesta Prešov, ktoré svojou tematickou orientáciou na opatrenia, aktivity a projekty neinvestičného charakteru zamerané na zvyšovanie kvality života a podporu inkluzívnej občianskej spoločnosti bude mať pozitívny dopad hlavne na duševné zdravie človeka a ochranu a zachovanie kultúrneho a prírodného bohatstva územia.

Predpokladá sa, že lokálne môže dôjsť aj k dočasným alebo trvalým negatívnym vplyvom na faunu, flóru, biodiverzitu (napr. vytvorením bariérových efektov), pôdu, vodu, ovzdušie, horninové prostredie alebo zdravie človeka zvýšenou záťažou hlukom, prachom a pod. Negatívne vplyvy je možno charakterizovať skôr ako dočasné (počas realizácie projektu) a naopak, pozitívne vplyvy ako dlhodobé až trvalo udržateľné. Z dôvodu chýbajúcej konkretizácie prevažnej časti aktivít a opatrení (resp. investičných priorít) je nemožné presne v tejto etape hodnotenia určiť charakter vplyvu dokumentu na životného prostredie.

Vplyvy na obyvateľstvo a zdravie

Predpokladá sa, že realizáciou projektových zámerov zaradených do prioritnej osi 4. Zlepšenie kvality života v území PK s dôrazom na životné prostredie, ktoré majú prispieť k špecifickým cieľom 4.2.1. Odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie (resp. pre MFO mesta Prešov 4.2.1. Zvýšenie podielu obyvateľstva so zlepšeným zásobovaním pitnou vodou a odvádzanie a čistenie odpadových vôd verejnou kanalizáciou bez negatívnych dopadov na životné prostredie) a 4.3.1 Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku, sa dosiahne sekundárny dlhodobý pozitívny vplyv na zdravie človeka.

Implementácia opatrení RIÚS bude mať významný priaznivý vplyv na zdravie ľudí, predovšetkým v súvislosti so zvýšením bezpečnosti dopravy. Pozitíva možno očakávať aj z hľadiska lokálneho zníženia hlukovej záťaže obyvateľstva z dôvodov presmerovania dopravy zo zastavaného územia miest a obcí na nové trasy diaľnic a rýchlостných ciest mimo sídelných útvarov a realizácie protihlukových opatrení. Vďaka realizácii RIÚS PK môže dôjsť k zníženiu expozícií obyvateľov v najvyšších hlukových pásmach.

Implementácia opatrení RIÚS bude mať významný priaznivý vplyv na zdravie ľudí, predovšetkým v súvislosti so zvýšením bezpečnosti dopravy.

Vďaka realizácii RIÚS PK môže dôjsť k zníženiu expozícií obyvateľov v najvyšších hlukových pásmach. Z hľadiska emisnej záťaže obyvateľstva bude vývoj sledovať trendy uvedené vyššie, pri hodnotení stavu ovzdušia. V lokálnej mierke realizácia projektov dopravnej infraštruktúry prispeje k zlepšeniu stavu lepším rozložením záťaže v území. Zvýšenie podielu nemotorovej dopravy a zníženie podielu IAD povedie k zníženiu emisií oxidu dusičitého a volatilných organických látok, ktoré sú prekurzormi ozónu a aerosólových častíc a tým dôjde k zlepšeniu kvality ovzdušia.

Pozitívny vplyv na zdravotný stav obyvateľstva bude mať i zvýšenie podielu zelene na verejných priestranstvách mesta. Negatívny vplyv sa realizáciou projektových zámerov nepredpokladá. V čase spracovávaní RIÚS PK na roky 2014 - 2020 možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu nie sú známe.

Pri realizácii aktivít súvisiacich s výstavbou alebo rekonštrukciou objektov môže v dôsledku stavebného ruchu dôjsť k dočasnému narušeniu kvality života obyvateľstva. Iné riziká sa nepredpokladajú.

Negatívny vplyv sa realizáciou projektových zámerov nepredpokladá. V čase spracovávaní RIÚS PK na roky 2014 - 2020 možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu nie sú známe.

Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery

Správa o hodnotení sa predpokladanými vplyvmi na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery špeciálne nezaobera. Vzhľadom na geologickú stavbu územia Prešovského kraja a výskyt zosuvných území je potrebné pri projektovej príprave a povoľovaní jednotlivých aktivít navrhovaných v strategickom dokumente túto skutočnosť zohľadňovať.

Vplyvy na klimatické pomery

Celkovo, z hľadiska dlhodobého vývoja možno, napriek súčasnému negatívnemu trendu, očakávať zlepšovanie stavu kvality ovzdušia, a to v súvislosti s naplňaním cieľov Stratégie Európa 2020 v oblasti koncepcie nízkouhlíkového hospodárstva, ktorými je SR zaviazaná. Veľký potenciál na zníženie emisií, vrátane emisií skleníkových plynov, majú veľké priemyselné zdroje, kde sa do roku 2020 očakáva významné zníženie emisií v súvislosti s transpozíciou smernice 2010/75/EU o priemyselných emisiách. Synergický pozitívny vplyv bude spojený aj so zvýšením plynulosti dopravy a zlepšením technického stavu vozoviek, ktorý bude mať za následok zníženie merných emisií vozidiel.

Cyklistická doprava môže významným spôsobom prispieť ku ekologizácii dopravy (a tým aj k zníženiu škodlivých emisií do ovzdušia). Bolo dokázané, že skvalitnenie cyklistickej infraštruktúry je hlavným predpokladom pre zmenu dopravného správania obyvateľov v prospech nemotorovej dopravy, predovšetkým cyklistickej dopravy. Dôležitú úlohu zohráva vnútromestská cyklistická doprava, ktorá má potenciál generovať najviac užívateľov ale aj prímestská cyklistická doprava, ktorá generuje obyvateľov dochádzajúcich za prácou do mesta v dostupnej vzdialenosti pre bicykel.

Vplyvy na ovzdušie

Z hľadiska celkovej produkcie emisií z dopravy a produkcie emisií skleníkových plynov nie je možné v blízkej dobe očakávať zlepšenie stavu, najmä s ohľadom na očakávaný pokračujúci nárast automobilizácie a s tým spojený nárast dopravných intenzít na cestnej sieti. Tento nárast je však takmer nezávislý od realizácie projektov zaradených do RIÚS, resp. tieto ho len mierne podporujú zlepšením kvality cestnej infraštruktúry. Určitou kompenzáciou tohto negatívneho trendu bude znižovanie emisných faktorov motorových vozidiel, ktorého účinok však nie je možné presnejšie kvantifikovať. Prínos v tejto oblasti budú znamenať tie opatrenia, ktoré podporujú presun cestnej dopravy na železničnú a podpora cyklo dopravy.

Zvýšenie podielu nemotorovej dopravy a zníženie podielu IAD povedie k zníženiu emisií oxidu dusičitého a volatilných organických látok, ktoré sú prekursorami ozónu a aerosólových častíc a tým dôjde k zlepšeniu kvality ovzdušia.

Vplyvy na vodné pomery

Všetky komunálne odpadové vody vyprodukované v aglomeráciách nad 2 000 EO musia byť čistené v súlade s požiadavkami článku 4 smernice 91/271/EHS, ktorý hovorí o odstraňovaní organického znečistenia (sekundárne čistenie). Komunálne odpadové vody vyprodukované v aglomeráciách nad 10 000 EO majú byť čistené v súlade s požiadavkami článku 5 smernice rady 91/271/EHS na odstraňovanie nutričov. Strategická priorita 4 Zlepšenie kvality života v regióne Prešovského kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov s dôrazom na životné prostredie a jej investičná priorita 4.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho aquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec uvedených požiadaviek predpokladá významné pozitívne vplyvy na zlepšenie kvality povrchových a podzemných vôd.

Vplyvy na genofond a biodiverzitu

Najvyššia miera ohrozenosti maloplošných chránených území vplyvom aktivít cestovného ruchu sa v regióne Prešovského kraja prejavuje na území Tatranského národného parku,

Národného parku Nízke Tatry, Pieninského národného parku a Národného parku Slovenský raj, CHKO Vihorlat. Vodáctvo, plavba, kúpanie a rekreačná výstavba ohrozujú najmä územia v PIENAP. V uvedených územiach je potrebné pri navrhovaných činnostiach a aktivitách primerane posúdiť ich možný negatívny vplyv na genofond a biodiverzitu.

Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Je odôvodnený predpoklad, že uvádzanie do praxe aktivít a opatrení investičnej priority 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku, kde je stanovený špecifický cieľ 4.3.1: Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku, bude mať pozitívne efekty na krajinu a jej scenériu v súvislosti s budovaním prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy.

Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability

Z posúdenia vplyvov strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000, ktoré boli zohľadnené v kapitole IV. v tabuľke Predpokladané vplyvy navrhovaných opatrení a aktivít RIUS PK za jednotlivé strategické osi a investičné priority na životné prostredie a zdravie je možné v hrubých rysoch odhadnúť, ktoré investičné priority a špecifické ciele (s konkrétnymi aktivitami a opatreniami) môžu vplývať na chránené územia a súvislú európsku sústavu chránených území NATURA 2000 a ostatné citlivé prvky v krajine. Až pri projektovej príprave jednotlivých stavieb je však možné podrobnejšie preskúmať predpokladaný vplyv, nakoľko až v tejto etape sú k dispozícii konkrétne údaje o rozsahu prípadného zásahu do chráneného územia a možnostiach zmiernenia tohto zásahu vzhľadom na konkrétne podmienky na lokalite stavby. Preto bolo posúdenie vplyvov v správe o hodnotení na chránené územia zhodnotených iba rámcovo, so všeobecným konštatovaním predpokladaných vplyvov a možných opatrení na ich zmiernenie alebo elimináciu. Pri navrhovaných investičných aktivitách v kontakte s chránenými územiami bude uplatnený proces posudzovania vplyvov na životné prostredie. V prípade kontaktu aktivít s územiami NATURA 2000 budú zámery (projekty, činnosti) podliehať procesu hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, vychádzajúc z § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov v spojitosti s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov. V prípade predpokladaného vplyvu budú tiež posudzovaniu podliehať aj zámery (projekty, činnosti) majúce predpokladaný vplyv na národnú sieť chránených území.

Práve v súvislosti s vyššie uvedenými neurčitostami s umiestňovaním navrhovaným aktivít a opatrení v riešenom území, ktoré hodnotený strategický dokument nemôže eliminovať, je dôležité dôsledne rešpektovať a uplatňovať požiadavky posúdenia možných vplyvov každej navrhovanej aktivity v spojitosti s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z., kedy je predpoklad, že zisťovacím konaním alebo povinným hodnotením sa predíde negatívnym vplyvom na oprávnené záujmy a predmet ochrany v aktivitou dotknutom území.

Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská

Realizácia činnosti a s ňou spojené zemné práce nevyklučujú archeologické nálezy aj na lokalitách, ktoré nie sú doteraz evidované ako archeologické náleziská Pamiatkovým úradom

SR. V prípade, že pri stavebných prácach dôjde k archeologickým nálezom, musí investor alebo stavebník striktne postupovať v zmysle platnej legislatívy na ochranu pamiatkového fondu.

Vplyvy na dopravu

Pravdepodobne významné environmentálne vplyvy na životné prostredie a vplyvy na zdravie z dopravy z environmentálneho hľadiska a predpokladaného vplyvu na jednotlivé zložky životného prostredia má hromadná preprava osôb v porovnaní s individuálnou dopravou nasledovné pozitíva:

- je nižšia produkcia exhalátov v prepočte na prepravovanú osobu;
- je nižšia požiadavka na záber priestoru (napr. 100 cestujúcich v kĺbovom autobuse zaberie na ceste 15 až 30-krát menej priestoru, ako pri použití osobného automobilu);
- sú znížené nároky na parkovanie a výstavbu parkovacích plôch, ktoré môžu byť využité ako plochy verejnej zelene, plochy oddychu a pod.;
- zníženie permanentnej hlučnosti a zvýšenie kvality života v blízkosti dopravných tepien;
- zvýšenie oddychového potenciálu centra mesta zníženou koncentráciou premávky;
- zníženie rizika dopravných nehôd a tým ohrozenia života a zdravia obyvateľstva ako aj ohrozenia ich majetku.

Jedným z opatrení na znižovanie negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie a podpory ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov v období 2014-2020 je zvýraznenie významu cyklistickej dopravy a jej integrácie s ostatnými druhmi dopravy. Trend vyššieho záujmu o cyklodopravu je súčasťou národnej politiky a stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky na Slovensku. Navrhované zámery k riešeniu rozvojových rozdielov a potrieb v nemotorovej doprave odrážajú aktuálne trendy v zmene životného štýlu obyvateľov Prešovského kraja i MFO krajského mesta Prešov.

V. CELKOVÉ HODNOTENIE VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA NAVRHOVANÉ CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIA EURÓPSKEHO VÝZNAMU ALEBO SÚVISLÚ EURÓPSKU SÚSTAVU CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ (NATURA 2000)

Územia, ktoré sú súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000

Správa o hodnotení RIÚS PK predpokladá, že najvyššia miera ohrozenosti chránených území vplyvom aktivít cestovného ruchu sa v regióne Prešovského kraja prejavuje na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Pieninského národného parku, Národného parku Slovenský raj a CHKO Vihorlat. V uvedených územiach, do ktorých sa sústreďuje aj lokalizácia sústavy chránených území NATURA 2000, je potrebné pri strategickom dokumente navrhovaných činnostiach a aktivitách primerane posúdiť ich možný negatívny vplyv na genofond a biodiverzitu.

Vzhľadom na charakter a zameranie strategického dokumentu podľa jednotlivých prioritných osí, za investičné akcie potenciálne ovplyvňujúce NATURU 2000 je možné označiť najmä akcie pri realizácii špecifického cieľa č. 1.1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému. V rámci realizácie projektov z IROP 2014-2020 na cestách II. a III. triedy (najmä úseky II/534, II/536, II/537, II/542, II/543, II/545, II/546, II/554, II/556, II/558, II/559, II/566, II/567, II/575,

II/576) a tiež ostatné cesty III. triedy spĺňajúce požadované kritériá, nie sú však v strategickom dokumente spresnené konkrétne lokality alebo úseky, kde by bolo možné konkrétne hodnotiť vplyvy, čo bude možné riešiť až v investičnej príprave, pri projektových dokumentáciách a procesoch/konaniach povoľovania jednotlivých aktivít a opatrení. Podobne aj v Integrovannej územnej stratégii Mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov, v prioritě č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s

infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov, kde špecifický cieľ č. 1.1 sa dosiahne realizáciou nasledovných aktivít investičného charakteru len v bodoch:

- B.) rekonštrukciou a modernizáciou ciest II. a III. triedy (výnimočne ciest III. triedy);
- C.) výstavbou nových úsekov ciest II. triedy (výnimočne ciest III. triedy).

Pri takýchto navrhovaných investičných aktivitách bude uplatnený proces posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) a v prípade kontaktu s územiaми NATURA 2000 takéto činnosti budú podliehať aj procesu hodnotenia podľa čl. 6.3 a 6.4 smernice Rady 92/43/EHS o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín, a to v spojitosti z § 28 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a v spojitosti s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z..

Posudzovanie vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020 je prípadom, kedy je potrebné posudzovať vplyvy na všeobecnej úrovni, nakoľko v strategickom dokumente plánované aktivity a opatrenia sú bez bližšej lokalizácie a bez podrobnejšej špecifikácie parametrov.

Vychádzajúc z informácií o jednotlivých opatreniach navrhnutých na dosiahnutie cieľov RIÚS (kedy tieto informácie nie sú dostatočne konkrétne a opatrenia konkrétne územne lokalizovateľné) nie je možné v tejto etape hodnotenia strategického dokumentu vykonať primerané posúdenie vplyvov strategického dokumentu na územia NATURA 2000. Toto primerané posúdenie bude môcť byť vykonané až v ďalších podrobnejších stupňoch strategických dokumentov alebo až pri projektovej príprave jednotlivých opatrení navrhnutých v RIÚS.

VI. ZÁVERY

1. Výsledok procesu posudzovania

Na základe záverov komplexného posúdenia navrhovaného strategického dokumentu, správy o hodnotení, stanovísk orgánov, inštitúcií a iných subjektov, odborného posudku a v súčinnosti s orgánom verejného zdravia – Úrad verejného zdravotníctva Slovenskej republiky strategický dokument

odporúča

priať a schváliť dokument **„Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“** po zapracovaní odporúčaní a pripomienok uvedených v kapitole VI/3 predmetného záverečného stanoviska.

2. Odporúčaný variant

V súlade s predloženým riešením strategického dokumentu **„Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“** a predloženou správou o hodnotení strategického dokumentu sa odporúča pre schválenie v strategickom dokumente navrhované a v správe o hodnotení predmetného strategického dokumentu **„Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“** posudzované riešenie navrhovaných aktivít a opatrení, vrátane zapracovania akceptovaných oprávnených požiadaviek vznesených dotknutými orgánmi, dotknutými obcami a verejnosťou v procese

pripomienkovania strategického dokumentu. Súčasne sa odporúča zapracovanie pripomienok a odporúčaní uvedených nižšie v časti **3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu** do návrhu vlastného strategického dokumentu „**Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020**“.

3. Odporúčania na prepracovanie, dopracovanie, úpravu návrhu strategického dokumentu

V súvislosti s prijímaním a schvaľovaním strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“ sa odporúča dopracovať, upraviť alebo doplniť predmetný návrh strategického dokumentu o požiadavky a pripomienky uvedené nižšie, ktoré boli vznesené dotknutými subjektmi alebo vznikli v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a zdravie ako aj vybraných akceptovaných pripomienok a požiadaviek týkajúcich sa problematiky ochrany a tvorby životného prostredia vznesených dotknutými orgánmi, dotknutými obcami a verejnosťou v procese pripomienkovania konceptu strategického dokumentu. V textovej časti návrhu strategického dokumentu „Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020“ na základe došlých vyjadrení a stanovísk od dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti a k vypracovanej správe o hodnotení strategického dokumentu sa odporúča dopracovať, upraviť alebo doplniť nasledovné:

- V rámci Integrovannej územnej stratégie MFO sa odporúča doplniť do návrhu aktivít spracovanie aktuálnej hlukovej mapy (§ 4 ods. 1 zákona č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí), ktorá sa stane dobrým ukazovateľom, kde je potrebné preferovať umiestňovanie protihlukových opatrení v obytných zónach.
- V analytickej časti strategického dokumentu, v kapitole špecifický cieľ 1.1.1 doplniť informáciu o prečíslovaní ciest I. a III. triedy v súlade s Rozhodnutím o usporiadaní cestnej siete MDVRR SR č. 15568/2015/C212-SCDPK/42663 zo dňa 23.07.2015 a s Rozhodnutím o usporiadaní cestnej siete MDVRR SR č. 10755/2015/C212-SCDPK/21695 zo dňa 13.04.2015.
- V strategickom dokumente pri definovaní jeho vzťahu k iným - národným strategickým dokumentom - popri Operačnom programe Výskum a vývoj doplniť aj nový, pre súčasné programovacie obdobie určený Operačný program Výskum a inovácie.
- V kapitole Aktivity a opatrenia špecifického cieľa 1.1.1: Zlepšenie dostupnosti k cestnej infraštruktúre TEN-T a cestám I. triedy s dôrazom na rozvoj multimodálneho dopravného systému na str. 183 sa odporúča zväziť doplnenie do kritérií podpory bod: „ f) uprednostňovať pri výstavbe úseky ciest situované v zastavanom území (zníženie hluku a zvýšenie bezpečnostných podmienok dopravy), v osobitne chránených územiach ochrany prírody, v ochranných pásmach vodných zdrojov a v turisticky významných oblastiach“.
- Zabezpečiť dôslednú realizáciu posudzovania vplyvov na životné prostredie na úrovni realizácie jednotlivých činností (projektov) podľa zákona č. 24/2006 Z. z. tak, aby bola zabezpečená optimalizácia zvolených riešení a ich lokalizácie, výber environmentálnych technológií, časovej a vecnej následnosti, jednotlivých realizačných krokov, ako aj vyváženosť environmentálnych, sociálnych a ekonomických aspektov realizovaných projektov. Pri výbere projektov treba mať na zreteli aj aspekt trvalej udržateľnosti podpornej činnosti a vyváženosť krátkodobých a dlhodobých vplyvov. Zároveň v závislosti od charakteru navrhovanej aktivity/stavby/činnosti budú príslušné orgány verejného zdravotníctva uplatňovať možnosť vykonať hodnotenie vplyvu na zdravie dotknutého obyvateľstva v súlade so zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- Pri spracovávaní projektovej prípravy jednotlivých aktivít a opatrení uvedených v predložennom strategickom dokumente musia byť rešpektované zásady ochrany poľnohospodárskej pôdy pri jej nepoľnohospodárskom využití (§ 12 zákona č. 220/2004 Z. z.), kedy poľnohospodársku pôdu možno použiť na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu.
- Rešpektovať legislatívnu ochranu kúpeľného územia kúpeľných miest Vysoké Tatry, Lučivná, Vyšné Ružbachy, Bardejov, a ochranné pásma I. a II. stupňa prírodných minerálnych zdrojov v Novej Ľubovni, Starom Smokovci, Baldovciach, Lipovciach, Sulíne a Cígeľke.
- Zásadnou požiadavkou pre prípravu následných strategických dokumentov nižšej hierarchie a pre prípravu konkrétnych zámerov (investičných opatrení), pre ktoré RIÚS PK vytvára rámec pre ich realizáciu, je požiadavka nezasahovať do chránených území s 5. stupňom ochrany, obmedziť zásahy v ostatných chránených územiach, v lokalitách NATURA 2000 ako i v prvkoch ÚSES na minimálnu možnú mieru tak, aby nebola ohrozená funkčnosť, integrita a predmet ochrany dotknutých záujmových území ochrany prírody a krajiny.
- Pri budovaní kanalizácie a čistiarní odpadových vôd (ČOV) na území Prešovského kraja sa odporúča uprednostňovať obce, ktoré sa nachádzajú vo veľkoplošných chránených územiach (v národných parkoch a v chránených krajinných oblastiach).
- Do strategického dokumentu a následne aj do procesu projektovej prípravy a povoľovacieho procesu konkrétnych aktivít a opatrení pre jednotlivé špecifické ciele definované v riešení posudzovaného strategického dokumentu premietnuť relevantné opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie uvedené v kapitole IV. Správy o hodnotení strategického dokumentu.
- Pri návrhu nových stavieb sa odporúča preferovať také riešenie, pri ktorom sú dažďové vody zo striech a spevnených plôch zachytávané vo vhodných nádržiach (na zavlažovanie plôch zelene a drevín v suchom období) alebo je zabezpečené ich vsakovanie do podzemia na ploche navrhovaných stavieb, pritom je potrebné rešpektovať opatrenia na zabezpečenie ochrany povrchových a podzemných vôd pred ich znečistením.
- Pri voľbe povrchu ciest, chodníkov a parkovísk v zastavanom území obcí a miest preferovať stavebné materiály, ktoré odrážajú slnečné lúče počas tropických dní. Ide o prevenciu ďalšieho rozvoja mestských ostrovov tepla, ktoré zhoršujú životné prostredie.
- Pri realizácii jednotlivých aktivít stavebného charakteru zabezpečovať ochranu prirodzeného druhového zloženia ekosystémov nevnašaním do územia a reguláciou výskytu nepôvodných druhov rastlín (najmä invázných) a nepôvodných druhov živočíchov.
- Už v projektovej príprave stavieb eliminovať potenciálne riziko ohrozenia jaskýň, napr. pri odvodňovaní horninových masívov pri výstavbe zárezov ciest alebo tunelov. Ak pri stavebných prácach, geologickej alebo banskej činnosti v súvislosti s realizáciou aktivít definovaných v strategickom dokumente dôjde k objaveniu jaskyne, je potrebné zastaviť práce a túto skutočnosť bezodkladne nahlásiť orgánu ochrany prírody. Osobitný vplyv na jaskyne môže mať znečistenie povrchových vôd a to najmä v ochrannom pásme jaskýň, čo je potrebné pri stavbách primerane zohľadniť.
- Vykonať protihlukové opatrenia v miestach, kde ešte nie sú realizované.

4. Odôvodnenie záverečného stanoviska z posúdenia strategického dokumentu

Vlastný proces posudzovania strategického dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020 sa realizoval v súlade s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z. z.. Pri komplexnom pohľade na uvažované a v správe o hodnotení

analyzované vplyvy na zložky životného prostredia nie je predpoklad zhoršenia stavu životného prostredia v kraji ako celku, v niektorých oblastiach možno očakávať aj zlepšenie oproti súčasnému stavu. Pozitívne je možné hodnotiť najmä Prioritnú os č. 4 Zlepšenie kvality života v území PK s dôrazom na životné prostredie, kde je významný najmä špecifický cieľ č. 4.3.1: *Zlepšenie environmentálnych aspektov v mestách a mestských oblastiach prostredníctvom budovania prvkov zelenej infraštruktúry a adaptáciou urbanizovaného prostredia na zmenu klímy ako aj zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku.*

Za najdôležitejšie pozitívne vplyvy navrhovaného riešenia konceptu strategického dokumentu Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020 sa považuje skutočnosť, že na území Prešovského kraja a osobitne v rámci MFO mesta Prešov sú hodnoteným strategickým dokumentom programované opatrenia s významným pozitívnym vplyvom na plnenie požiadaviek na zlepšenie existujúceho stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov, pretože očakávaným výsledkom realizácie konkrétnych opatrení zameraných na dosiahnutie vyššie uvedeného špecifických cieľov bude:

- zlepšenie kvality ovzdušia, posilnenie ekologickej stability a zlepšenie sídelného prostredia prostredníctvom vybudovania prvkov zelenej infraštruktúry v mestách a zavádzaním systémových prvkov znižovania znečistenia ovzdušia a hluku;
- zníženie zraniteľnosti krajiny v dôsledku klimatických zmien prostredníctvom adaptačných opatrení;
- ochrana ekosystémov a podpora biodiverzity;
- budovanie adaptačnej kapacity – tvorba informačných podporných sociálnych štruktúr a podpornej správy;
- zlepšenie kvality života obyvateľov prostredníctvom regenerácie vnútroblokov sídlisk;
- vzdelávanie a zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľov, budovanie pozitívneho vzťahu a zodpovedného prístupu k životnému prostrediu.

Naplnenie jednotlivých cieľov posudzovaného strategického dokumentu prispeje ku skvalitneniu životného prostredia obyvateľov na území Prešovského kraja i MFO mesta Prešov a podporí dobudovanie dopravnej siete, chýbajúcej technickej vybavenosti, skrášlenie životného prostredia, dobudovanie chýbajúcej občianskej vybavenosti, zvýšenie atraktivít pre celoročnú turistiku. Výrazný vplyv na zlepšenie kvality podzemných a povrchových vôd bude mať dobudovanie splaškovej kanalizačnej siete. Z hľadiska zdravia obyvateľov významným prínosom bude dobudovanie a rozšírenie siete verejných vodovodov, zásobujúcich obyvateľov kvalitnou pitnou vodou. Zvýši sa plošné zastúpenie krovinevej a stromovej vegetácie najmä pozdĺž ciest, remíz, medzí a okolo vodných tokov.

Zlepšenie infraštruktúry životného prostredia je prevažne zabezpečené investičnými aktivitami, ale vzhľadom na príslušnosť navrhovaných aktivít do rezortu MŽP SR a v kontexte ich predpokladaného pozitívneho vplyvu po realizácii na ukazovatele kvality života nepredpokladáme významnejšie negatívne ovplyvnenie a ak, tak len počas procesu výstavby. Pri odporúčaní na doplnenie výberových kritérií pri realizácii jednotlivých navrhovaných aktivít a opatrení je kladený dôraz na akceptovanie prednosti ich vykonania v citlivých územiach z hľadiska bývania, ochrany prírody a krajiny, ochrany prírodných zdrojov a turistického ruchu.

Vzhľadom na lokalizačne nekonkrétne informácie o investičných aktivitách a opatreniach (projektoch/ činnostiach na území Prešovského kraja), pre ktoré RIÚS PK vytvára rámec, je potrebné konštatovať, že predmetný strategický dokument je z hľadiska jeho konkrétneho vplyvu na chránené územia, chránené druhy a prvky ÚSES prakticky nevyhodnotiteľný. Preto predmetom hodnotenia vplyvov na chránené územia národnej siete, chránené druhy, prvky ÚSES a predmetom primeraného posúdenia vplyvu na lokality NATURA 2000 môžu byť až

následné konkrétne investičné aktivity (zámery), pre ktoré RIÚS PK vytvára rámec pre ich realizáciu, a to postupom podľa § 28 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov alebo postupom podľa zákona č.24/2006 Z.z. . Zásadnou požiadavkou pre prípravu následných konkrétnych zámerov (investičných opatrení), pre ktoré RIÚS PK vytvára rámec pre ich realizáciu, je požiadavka nezasahovať do chránených území s 5. stupňom ochrany, obmedziť zásahy v ostatných chránených územiach, v lokalitách NATURA 2000 ako i v prvkoch ÚSES na minimálnu možnú mieru tak, aby nebola ohrozená funkčnosť, integrita a predmet ochrany dotknutých záujmových území ochrany prírody a krajiny.

Správa o hodnotení konštatuje, že realizáciou opatrení v premietnutí cez príslušné k nim priradené rámcové aktivity, by pri dôslednom dodržaní všeobecne záväzných právnych predpisov, nemalo dôjsť ku žiadnemu významnému negatívnemu ovplyvneniu životného prostredia a zdravia človeka.

Nakoľko variantné riešenie nebolo požadované ani v rozsahu hodnotenia a z posúdenia pravdepodobného vývoja, ak by sa strategický dokument nerealizoval pomerne jednoznačne vyšlo, že negatívne ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia sa v podstate neočakávajú (resp. sa očakávajú iba v obmedzenej miere a v krátkom časovom úseku počas realizácie navrhovaných investičných aktivít a opatrení) a naopak, je značný predpoklad pozitívnych vplyvov po realizácii navrhovaných aktivít, ukázal sa v správe o hodnotení posudzovaný variant navrhovaného riešenia RIÚS PK ako optimálny.

Predložená dokumentácia konceptu strategického dokumentu *Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020* a správy o hodnotení tohto strategického dokumentu poskytla v primeranej miere informácie o súčasnom stave životného prostredia na riešenom území Prešovského kraja, o chránených územiach a o environmentálnych problémoch, o zdravotnom stave obyvateľstva. Podľa vlastného strategického dokumentu globálnym cieľom RIÚS PK v súlade s IROP 2014 – 2020 je prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov Prešovského kraja, zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb, podporiť inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast a zamestnanosť s dopadom na hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť regiónu, jeho funkčných území (miest a obcí).

Preto RIÚS PK sústreďuje svoje intervencie do vybraných cieľov týchto prioritných oblastí:

- bezpečná a ekologická doprava v regióne,
- ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám,
- konkurencieschopný a atraktívny región, mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne,
- zlepšenie kvality života v regióne s dôrazom na životné prostredie.

Zároveň základným východiskom pre definovanie územnej koncentrácie pre jednotlivé investičné priority v RIÚS PK je Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 v znení Koncepcie územného rozvoja Slovenska 2011 ako celoštátny územnoplánovací dokument. Už z tohto uvedeného prehľadu vyplýva, že posudzovaný programový dokument je možné považovať za nástroj podpory opatrení, ktoré sú realizované na miestnej a regionálnej úrovni, t. j. predovšetkým verejných služieb zo strany obcí, miest a vyššieho územného celku. Jeho hlavným cieľom je podporiť zvýšenie kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť miest a obcí kraja. Zlepšenie infraštruktúry životného prostredia je prevažne zabezpečené investičnými aktivitami, ale vzhľadom na nastavenie požiadaviek povoloacieho konania jednotlivých stavebných aktivít a opatrení vo väzbe na platnú legislatívu a v kontexte pozitívneho vplyvu na ukazovateľa kvality života nepredpokladáme významnejšie negatívne ovplyvnenie stavu životného prostredia a zdravia obyvateľov a ak, tak len krátkodobo a v lokálnej mierke počas procesu realizácie stavby. Správa o hodnotení vplyvov stanovila ciele

ochrany životného prostredia a zdravia obyvateľov v riešenom území, analyzovala plnenie stanovených cieľov a pomenovala pravdepodobné environmentálne vplyvy. Pre zmiernenie nepriaznivých vplyvov boli navrhnuté už v predložennom návrhu riešenia strategického dokumentu RIÚS PK a čiastočne v správe o hodnotení vplyvov na životné prostredie aj jednotlivé druhy opatrení.

Odborný posudok a návrh záverečného stanoviska vypracoval k dátumu 04.03.2016 Ing. Peter Chomjak, zapísaný v zozname odborne spôsobilých osôb na posudzovanie vplyvov činností na životné prostredie pod číslom 84/96-OPV a jeho vypracovanie bolo zabezpečené na základe dostupných informácií obsiahnutých v predloženej dokumentácii strategického dokumentu *Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020* a správy o hodnotení strategického dokumentu, odborných vyjadrení a stanovísk dotknutých orgánov, dotknutých obcí a verejnosti, ako aj na základe odborných poznatkov a odbornej praxe spracovateľa odborného posudku, pracovných konzultácií so zástupcom obstarávateľa strategického dokumentu, štúdiá webových stránok a ďalších zdrojov viažucich sa k riešenej problematike a na základe doterajších odborných znalostí spracovateľa odborného posudku z oblasti krajinného plánovania a spracovania územnoplánovacej dokumentácie na rôznych hierarchických úrovniach. Výsledkom odborného posudku bolo odporúčanie na prijatie predloženého konceptu riešenia strategického dokumentu RIÚS PK s odporúčaniami na zapracovanie konkrétnych pripomienok a požiadaviek vznesených počas procesu posudzovania a ku konceptu riešenia vlastného strategického dokumentu.

Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020 posudzovaná v správe o hodnotení, má po doplnení a dopracovaní pripomienok z procesu pripomienkovania a prerokovania návrhu riešenia RIÚS PK a pripomienok k správe o hodnotení strategického dokumentu predpoklady tvoriť komplexný plánovací podklad na regionálnej úrovni pre rozvoj Prešovského kraja i MFO mesta Prešov v súlade s prírodným a socioekonomickým potenciálom, s rešpektovaním základných princípov trvalo udržateľného rozvoja, ochrany prírody a krajiny, prírodných zdrojov, kultúrno-historických zdrojov, životného prostredia a kvality a pohody ľudského života.

5. Návrh monitoringu

Na základe hodnotenia Regionálnej integrovanej územnej stratégie Prešovského kraja na roky 2014 – 2020 a súčasného stavu životného prostredia riešeného územia Prešovského kraja, resp. MFO mesta Prešov a jej bližšieho okolia je možné konštatovať, že predložené navrhované riešenie strategického dokumentu nevyžaduje špeciálny program monitorovania. Pre všetky zložky životného prostredia v riešenom území je možné aplikovať v súčasnosti platnú legislatívu a prax v oblasti ochrany a starostlivosti o životné prostredie pri zbieraní a vyhodnocovaní údajov o stave jednotlivých zložiek životného prostredia. Je odôvodnený predpoklad, že existujúce systémy monitorovania stavu jednotlivých zložiek životného prostredia zabezpečované štátnou správou pokrývajú všetky oblasti, na ktoré by mohli mať prípadný vplyv navrhované aktivity a opatrenia posudzovaného strategického dokumentu.

Správa o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu **Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020** navrhuje vlastný monitoring pre riešené územie nasledovne: monitorovanie RIÚS/IÚS je v podmienkach implementácie stratégií vykonávané sprostredkovateľským orgánom (SO) na základe metodického usmernenia riadiaceho orgánu (RO) pre Integrovaný regionálny operačný program (IROP). Proces monitorovania environmentálnych vplyvov je súčasťou posudzovaného dokumentu a obsahuje ho Prioritná os č. 4 Zlepšenie kvality života v území Prešovského kraja s dôrazom na životné prostredie, kde sú uvedené samostatne jednotlivé indikátory.

Proces monitorovania vychádza zo štruktúrovaného modelu riadenia na úrovni prioritných osí, priorít a opatrení a na úrovni projektov. Monitorovanie začína na najnižšom stupni - na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov. Monitorované budú výsledkové a výstupové merateľné ukazovatele. Všetky projekty a monitorované ukazovatele budú uchovávané v jednotnom ITMS systéme zriadenom na centrálnej úrovni, ktorý bude slúžiť na evidenciu, spracovávanie a export dát.

Hodnotenie vplyvu investičných priorít na životné prostredie bude vykonávané prostredníctvom spracovávaní monitorovacích a hodnotiacich správ. Monitorovacie správy budú spracované a zverejnené ako ročné správy alebo ako správy raz za tri roky, podľa charakteru indikátora. V posudzovanom strategickom dokumente sú sledované ukazovatele podrobne rozpisované. Nižšie je uvedený ich stručný prehľad.

Strategická priorita 1 Bezpečná a ekologická doprava v Prešovskom kraji:

- úspora času v cestnej doprave;
- celková dĺžka rekonštruovaných alebo zrenovovaných ciest;
- celková dĺžka nových ciest;
- počet predaných cestovných lístkov integrovaného dopravného systému;
- podiel nízkopodlažných autobusov na celkovej počte autobusov;
- podiel cyklistickej dopravy na celkovej del'be dopravnej práce;
- dĺžka nových úsekov cyklistických komunikácií;
- počet vytvorených prvkov doplnkovej cyklistickej infraštruktúry;
- počet nahradených autobusov v mestskej a prímestskej doprave;
- počet prestupných uzlov (veľkosť, štandard);
- počet vybudovaných a modernizovaných integrovaných zastávok;
- počet zavedených informačných systémov;
- počet zavedených parkovacích systémov;
- počet obyvateľov žijúcich v mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov.

Strategická priorita 2 Zlepšenie prístupu k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v Prešovskom kraji a v mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov:

- podiel osôb (detí so zdravotným postihnutím, občanov so zdravotným postihnutím, občanov v
- nepriaznivej sociálnej situácii, seniorov), ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej
- úrovni na celkovej počte osôb, ktorým je sociálna služba poskytovaná;
- podiel detí v detských domovoch, ktorým je poskytovaná starostlivosť v rámci komunity na
- celkovej počte detí v detských domovoch;
- podiel detí do troch rokov veku, ktorým je poskytovaná služba starostlivosti na celkovej počte detí
- do troch rokov veku;
- počet lekárov primárneho kontaktu na jedno kontaktné miesto;
- počet iných zdravotníckych pracovníkov primárneho kontaktu na jedno kontaktné miesto;

- kapacita podporených zariadení sociálnych služieb;
- kapacita podporených zariadení výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately;
- počet zariadení sociálnych služieb na komunitnej úrovni, ktoré vzniknú vďaka podpore;
- počet podporených zariadení výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately;
- kapacita transformovaných sociálnych služieb;
- počet transformovaných zariadení sociálnych služieb vďaka podpore;
- počet zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku- detských jasí;
- kapacita podporených zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku;
- zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách;
- počet renovovaných verejných budov;
- počet nových verejných budov;
- podlahová plocha renovovaných budov;
- podlahová plocha nových verejných budov;
- Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 – 2020
- odborný posudok k strategickému dokumentu podľa zákona č. 24/2006 Z. z.
- Spracovateľ odborného posudku: Ing. Peter Chomjak, Prešov, marec 2016 105
- odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov;
- nové alebo renovované verejné alebo obchodné budovy na území mestského rozvoja;
- počet osôb v rámci podporených sociálnych služieb terénnou formou a v rámci samostatne
- vykonávaných odborných činnostiach;
- počet obyvateľov s prístupom k zlepšeným zdravotníckym službám v centrách integrovanej
- zdravotnej starostlivosti;
- počet vytvorených centier integrovanej zdravotnej starostlivosti;
- počet zdravotníckych pracovníkov v etablovaných centrách integrovanej zdravotnej starostlivosti;
- hrubá zaškolenosť detí v materských školách;
- úspešnosť v Testovaní 9 vyučovacích jazykov- v slovenskom jazyku a literatúre;
- podiel žiakov s odborným výcvikom a súvislou praxou v stredných odborných školách na celkovom
- počte žiakov stredných odborných škôl;
- podiel žiakov s odborným výcvikom a súvislou praxou v strediskách praktického vyučovania,
- strediskách odbornej praxe, v školských hospodárstvach na celkovom počte žiakov stredných
- odborných škôl;
- počet podporených materských škôl;
- počet podporených základných škôl;
- počet podporených učební;
- počet podporených COVP;
- počet podporených SOŠ, ŠH, SPV, SOP (nie COVP);
- počet vytvorených podnikateľských inkubátorov pri COVP;
- kapacita podporenej školskej infraštruktúry.

Strategická priorita 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne Prešovského kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov:

- celkový počet pracovných miest v kultúrnom a kreatívnom priemysle;
- počet vybudovaných kreatívnych centier;
- počet účastníkov inkubačnej a akceleračnej schémy;
- počet aktivít na podporu dopytu;
- počet podporených nových podnikov;
- zníženie ročnej spotreby primárnej energie vo verejných budovách;
- počet renovovaných verejných budov;
- podlahová plocha renovovaných verejných budov;
- odhadované ročné zníženie emisií skleníkových plynov;
- nové alebo renovované verejné alebo obchodné budovy na území mestského rozvoja;
- počet obyvateľov žijúcich v mestských funkčných územiach.

Strategická priorita 4 Zlepšenie kvality života v regióne Prešovského kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Prešov s dôrazom na životné prostredie:

- počet obyvateľov napojených na systém odvádzania a čistenia komunálnych odpadových vôd;
- počet obyvateľov napojených na verejný vodovod;
- zvýšený počet obyvateľov so zlepšeným čistením komunálnych odpadových vôd;
- zvýšený počet obyvateľov so zlepšenou dodávkou pitnej vody;
- podiel zelenej infraštruktúry na celkovej rozlohe mesta Prešov;
- počet vybudovaných prvkov zelenej infraštruktúry;
- vytvorené alebo obnovené otvorené priestranstvá v mestských oblastiach (len územie UMR);
- kapacita na zadržanie dažďovej vody v sídlach;
- revitalizované otvorené priestranstvá vnútroblokov mimo UMR;
- počet zavedených opatrení na zníženie hluku.

Monitorovanie RIÚS ako celku zabezpečuje zodpovedajúci sprostredkovateľský orgán (SO) vyššieho územného celku.

6. Vyhlásenie sumarizujúce, ako boli začlenené úvahy o environmentálnych aspektoch do strategického dokumentu, ako bola zohľadnená správa o hodnotení strategického dokumentu, ako boli zohľadnené stanoviská verejnosti k správe o hodnotení strategického dokumentu, výsledky uskutočnených konzultácií, dôvody výberu schváleného strategického dokumentu v porovnaní s inými prijateľnými variantmi a informácia o opatreniach, o ktorých sa rozhodlo v súvislosti s monitoringom

Na základe komplexného zhodnotenia konceptu strategického dokumentu a správy o hodnotení strategického dokumentu je možné konštatovať, že v správe o hodnotení boli environmentálne aspekty zohľadnené primerane dostupným informáciám o stave životného prostredia v riešenom území Prešovského kraja, údajom o v strategickom dokumente navrhovaných aktivitách a opatreniach viazaných na špecifické ciele strategického dokumentu. Navrhnuté opatrenia uvedené v strategickom dokumente a v správe o hodnotení sú zamerané na zachovanie, resp. zvýšenie súčasnej úrovne kvality životného prostredia, s rešpektovaním základných princípov trvalo udržateľného rozvoja, ochrany prírody a krajiny,

prírodných zdrojov, kultúrno-historických zdrojov, životného prostredia, kvality a pohody ľudského života a zdravia obyvateľov.

Počas procesu posudzovania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie neboli na príslušný orgán Okresný úrad Prešov, OSŽP ani na adresu obstarávateľa doručené písomné pripomienky zo strany verejnosti alebo zainteresovanej verejnosti. Jedna pripomienka verejnosti (fyzickej osoby) bola vznesená na verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a vlastného strategického dokumentu dňa 14.01.2016. Pripomienka sa vzťahovala k problematike prieskumného vrtu za účelom overovania ložísk ropy v obci Oľka. Predmetná pripomienka bola vyhodnotená ako irelevantná vo vzťahu k predmetu/obsahu posudzovaného strategického dokumentu.

Spracovatelia strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020*“ sa všetkými doručenými pripomienkami od dotknutých orgánov a dotknutých obcí primerane zaoberali, vyhodnotili ich a akceptovateľné požiadavky zapracovali do návrhu strategického dokumentu. Podrobnejší popis pripomienok písomne zaslaných dotknutými subjektami v procese posudzovania vplyvov strategického dokumentu RIÚS PK je uvedený v kapitole III.4. predmetného odborného posudku a relevantné pripomienky boli prevzaté i do záverečného stanoviska.

7. Informácia pre schvaľujúci orgán o zainteresovanej verejnosti pri posudzovaní vplyvov strategických dokumentov.

Zainteresovaná verejnosť podľa § 6a zákona č. 24/2006 Z. z. je verejnosť, ktorá má záujem alebo môže mať záujem na príprave strategických dokumentov pred ich schválením. Medzi zainteresovanú verejnosť patrí (§ 6a zákona) fyzická osoba podľa ods. 2a zákona, právnická osoba podľa ods. 2b, občianska iniciatíva podľa ods. 2c a ods. 3 zákona.

Príslušný orgán a obstarávateľ strategického dokumentu (Prešovský samosprávny kraj) v priebehu posudzovania vplyvov posudzovaného strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020*“ vykonali všetky zákonom požadované kroky v zákonom stanovených lehotách, aby sa informácia o spracovanom oznámení o strategickom dokumente (§ 5 a § 6 zákona č. 24/2006 Z. z.) a o správe o hodnotení strategického dokumentu (§ 9 a § 10 zákona č. 24/2006 Z. z.), ako aj informácia o verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu (§ 11 zákona č. 24/2006 Z. z.) a o možnosti predložiť pripomienky dostala k čo najširšej verejnosti.

Na základe dostupných podkladov a informácií v priebehu procesu posudzovania vplyvov navrhovaného strategického dokumentu (§ 6a a súvisiace ustanovenia zákona č. 24/2006 Z. z.) **zo strany zainteresovanej verejnosti neboli doručené žiadne písomné pripomienky alebo písomné námietky** k vypracovanému strategickému dokumentu, ani k správe o hodnotení posudzovaného strategického dokumentu „*Regionálna integrovaná územná stratégia Prešovského kraja na roky 2014 - 2020*“, okrem ústne vznesenej otázky od fyzickej osoby na verejnom prerokovaní správy o hodnotení strategického dokumentu a vlastného strategického dokumentu dňa 14.01.2016. Predmetná pripomienka bola vyhodnotená ako irelevantná vo vzťahu k predmetu/obsahu posudzovaného strategického dokumentu.

VII. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

1. Spracovatelia záverečného stanoviska

Okresný úrad Prešov

Odbor starostlivosti o životné prostredie

oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja

Námestie mieru 2, 081 92 Prešov

v súčinnosti s

Úradom verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Trnavská cesta 52

826 45 Bratislava

2. Potvrdenie správnosti údajov podpísom oprávneného zástupcu príslušného orgánu

Okresný úrad Prešov

Odbor starostlivosti o životné prostredie

Námestie mieru 2, 081 92 Prešov

081 92 Prešov

PaedDr. Miroslav Benko, MBA, vedúci odboru

3. Miesto a dátum vydania záverečného stanoviska

V Prešove, dňa 21. 03. 2016